153. МОСКВА 19. УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИНСТИТУТ СОВ. СТРОИТЕЛЬСТВА И ПРАВА 1. 1.12.36 3993.2.

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

12 КРАСАВІКА 1936 Г., НЯДЗЕЛЯ | № 84 (5458)

Стаханаўская вясна

Сталінскі лозунг — за 7—8 мільярдаў пудоў зярна! — узнімае мільённыя калгасныя масы на барацьбу за высокі ўраджай, за культурнае і заможнае жыццё. Совецкая Беларусь ганарыцца сваімі лепшымі людзьмі, перадавікамі ўраджайнасці, жывёлагадоўлі, перадавікамі барацьбы за лён, атрымаўшымі за самаадданую работу на калгасных палях высокую ўзнагароду—ордэны Леніна, Працоўнага чырвонага сцяга і «Знак пачэта». Множацца рады стаханаўцаў сельскай гаспадаркі, якія спаборнічаюць за высокую небывалую ўраджайнасць. Мы маем усе магчымасці для таго, каб ужо ў гэтым годзе дабіцца значнага павышэння ўраджайнасці ў кожным калгасе.

Справа цяпер заключаецца ў большэвіцкім, сапраўды аператыўным, сапраўды канкрэтным кіраўніцтве разгортваннем вясновых сельскагаспадарчых работ з боку Народнага камісарыята земляробства БССР і раённых партыйных і совецкіх арганізацый. Гэтай сапраўднай аператыўнасці яшчэ няма. Ёсць занадта многа спакойнай канстатацыі агіднейшых недахопаў і прарываў замест неадкладнага аператыўнага прыняцця канкрэтных мер па дапамозе кожнаму адстаючаму калгасу, соўгасу і МТС.

Рашаючае значэнне зараз мае ўсямернае разгортванне работы па падрыхтоўцы глебы да сяўбы, неадкладнае разгортванне ворыва і баранавання ва ўсіх раёнах.

Калгасныя масы разумеюць, што чым раней і высокаякасней будзе праведзена падрыхтоўка да веснавой сяўбы, тым вышэй і багацей будзе ўраджай. А вось асобныя раённыя работнікі гэтай простай ісціны яшчэ не ўсвядомілі. Напрыклад, у **Парыцкім** раёне на нарадзе старшынь сельскіх советаў даецца «ўстаноўка» — чакаць цёплага надвор'я. Пры такой «устаноўцы» Парыцкі раён можа пачаць палявыя работы і сяўбу не раней лета.

Асобныя МТС недапушчальна марудна і дрэнна разгортваюць ворыва і баранаванне зябліва, дрэнна кіруюць работай трактарных брыгад. У Петрыкоўскай МТС 32 трактары ўзаралі за 10 дзён 160 гектараў. За гэты тэрмін гэту-ж работу маглі прарабіць нават у адну змену 4 трактары.

У барацьбе за ўраджайнасць выключнае значэнне мае якасць веснавых палявых работ, якасць ворыва, баранавання і ўнясення ў глебу ўгнаенняў. Між тым, ужо ёсць трывожныя сігналы, што ў асобных раёнах упушчана барацьба за якасць. Напрыклад, у радзе калгасаў **Тураўскага** раёна ворыва праводзіцца мелка, з аграхамі, баранаванне зябліва зусім не праводзіцца. Барацьба за якасць у сёлетнюю вясну павінна быць з першага-ж дня палявых работ пастаўлена, як **цэнтральная** задача ў кожным раёне, сельсовеце, калгасе.

У асобных раёнах назіраюцца спробы падмяніць канкрэтную аператыўную дапамогу кожнаму адстаючаму калгасу бюракратычнымі, народжанымі ў нетрах раённых канцылярый загадамі і «планамі». Чаго варты, напрыклад, выдуманы ў **Ельскім** раёне «каляндарны план сяўбы», у якім раённы зямельны аддзел дае «планавае заданне» кожнаму калгасу Ельскага раёна на кожны [illegible]

[illegible] вы, падпісалі гэты дакумент барацьбы за сталінскі ўраджай і звярнуліся з заклікам да ўсіх калгаснікаў Совецкай Беларусі абмеркаваць і падпісаць дагавор соцыялістычнага спаборніцтва БССР з Кіеўскай і Чэрнігаўскай абласцямі.

Між тым да гэтага часу рад раённых партыйных арганізацый не дапамагаюць калгасным масам падхапіць гэту выдатную ініцыятыву калгаснікаў «Чырвонага партызана», не арганізуюць у кожным калгасе абмеркаванне і падпісанне гэтага дагавору.

Дагавор соцыялістычнага спаборніцтва паміж нашай ордэнаноснай рэспублікай і Кіеўскай і Чэрнігаўскай абласцямі павінен стаць **асновай** для разгортвання соцыялістычнага спаборніцтва ў кожным калгасе. Заклік калгаснікаў «Чырвонага партызана» на чале са старшынёй калгаса ордэнаносцам т. **Бейне — за пяршынства Совецкай Беларусі ў соцыялістычным спаборніцтве з Кіеўскай і Чэрнігаўскай абласцямі** — несумненна будзе падхоплен усімі калгаснікамі і калгасніцамі Совецкай Беларусі.

Прыклад перадавікоў, якія змагаюцца за атрыманне ў гэтым годзе рэкорднага ўраджаю, хутка падхапляецца ў калгасах. Нядаўна звяно Аляксея **Ганчарэвіча** з калгаса «Чырвоны баец» Барысаўскага раёна рашыла дабіцца 500 цэнтнераў бульбы з гектара, зараз 30 калгасаў Барысаўскага раёна вядуць барацьбу за 500 цэнтнераў бульбы. Нядаўна звяно Ульяны **Лапенка** выступіла на барацьбу за 10 цэнтнераў ільну з гектара, а зараз у адной Полацкай акрузе 58 звенняў змагаюцца за гэты рэкордны ўраджай ільну. Але асобныя кіруючыя раённыя работнікі не разумеюць, што гэтым лепшым людзям Совецкай Беларусі, перадавікам барацьбы за ўраджай, патрэбна канкрэтная штодзенная дапамога, увага і клопаты. Калі сакратар Барысаўскага райкома партыі тав. **Майсееў** і райком партыі штодзенна дапамагаюць звеннявому Ганчарэвічу ў барацьбе за 500 цэнт. бульбы з гектара, то **Полацкія** раённыя арганізацыі не аказваюць ніякай дапамогі звеннявой Лапенка. Відаць, кіруючыя работнікі Полацкага раёна разважаюць так — змагаешся за 10 цэнтнераў ільну з гектара — калі ласка, мы не пярэчым, гэта твая справа, нас яна не датычыць. Да гэтага часу звяно Ульяны Лапенка нават не наведаў, не дапамог парадай, указаннем ні адзін аграном. Часамі раённыя работнікі не толькі не дапамагаюць перадавікам ураджайнасці, але нават не ведаюць аб іх.

Наша партыя і таварыш **Сталін** вучаць усіх нас, што людзі, кадры вырашаюць усё, што трэба ўважліва, клапатліва, любоўна дапамагаць нашым людзям у рабоце, у аўладанні тэхнікай справы.

Дрэнны той кіруючы партыйны або совецкі работнік, які не ведае **асабіста** лепшых перадавых людзей у сваім раёне, які не гутарыў асабіста з кожным перадавіком, не ведае, якая канкрэтная дапамога патрэбна чалавеку ў яго рабоце, у аўладанні тэхнікай справы. Гэта не раз падкрэсліваў у сваіх выступленнях сакратар Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б тав. **Гікала**.

Вясна гэтага года — стаханаўская вясна барацьбы за высокую ўраджайнасць [illegible]

«ВЯЛІКАЕ ДЗЯКУЙ таварышу СТАЛІНУ»

НА СХОДЗЕ НАСТАЎНІКАЎ МАСКВЫ

МАСКВА, 11 красавіка. (БЕЛТА). Звыш 1.500 маскоўскіх педагогаў прышлі 10 красавіка ў Дом саюзаў на сход, прысвечаны рашэнню партыі і ўрада аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым школьным работнікам. [illegible]

[illegible]

АДКРЫЎСЯ ДЗЕСЯТЫ УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД ЛЕНІНСКАГА КОМСАМОЛА

Правадыру народаў таварышу СТАЛІНУ

Дарагі і любімы Іосіф Вісарыёнавіч!

Ад мільёнаў юнакоў і дзяўчат нашай вялікай шматнацыянальнай соцыялістычнай радзімы X усесаюзны з'езд ленінскага комсамола Вам, настаўніку жыцця нашага пакалення, свайму лепшаму другу і бацьку, шле сваё сардэчнае і найлепшае прывітанне і вялікую падзяку за радаснае чалавечае жыццё.

Вучыцца! — завяшчаў нам Ленін. Вучыцца, вучыцца, вучыцца самым упартым чынам — такую задачу паставілі перад намі Вы, таварыш Сталін.

Мы абяцаем Вам, дарагі таварыш Сталін, жыць і расці з адзінай думкай — авалодаць ведамі, каб стаць дастойнымі сынамі і дочкамі нашай мацеры — комуністычнай партыі (большэвікоў). Мы абяцаем Вам загартоўваць свае сілы і волю, каб, як бясстрашнае племя сталінскіх арлоў, рухаць наперад справу комунізма, умацоўваць інтэрнацыянальнае брацтва народаў і абараняць кожны вяршок нашай зямлі.

Калі-ж вораг парушыць нашу мірную працу, калі на нашых граніцах успыхне полымя вайны — уся моладзь падымецца на абарону соцыялізма, на абарону бяссмертнай справы Леніна—Сталіна.

З поўным усведамленнем адказнасці сваіх задач прыступаючы да сваёй работы, X з'езд ВЛКСМ жадае Вам многія дзесяцігоддзі весці наш народ і яго маладое пакаленне ад перамогі да перамогі.

Прывітанне Вам, дарагі друг, настаўнік, таварыш Сталін!

Цэнтральнаму Камітэту Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў)

X з'езд ленінскага комсамола шле палкае прывітанне і выказвае пачуццё найглыбейшай любві і беззаветнай адданасці вялікай партыі Леніна—Сталіна і яе слаўнаму баявому штабу — Цэнтральнаму Камітэту Ўсесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў).

Любоў і адданасць працоўнай моладзі Совецкага Саюза да вялікай комуністычнай партыі (большэвікоў) бязмежны. Заветнае жаданне лепшага комсамольца і комсамолкі — стаць членам партыі большэвікоў. Усе мыслі і дзеянні комсамольцаў і комсамолак накіраваны на тое, каб апраўдаць тое высокае давер'е, якое аказвае партыя Леніна—Сталіна комсамолу. Усю сваю дзейнасць комсамол падпарадкуе адной мэце — дапамагаць Совецкаму ўраду, Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б) і ўсёй ленінскай партыі (большэвікоў) у ажыццяўленні вялікай гістарычнай задачы — пабудаваць комуністычнае грамадства.

Маладое пакаленне Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік ведае, што сваім шчаслівым жыццём яно абавязана нястомным клопатам і ўвазе комуністычнай партыі (большэвікоў) аб выхаванні і асвеце працоўнай моладзі. Комсамольцы і комсамолкі ведаюць, што ўсімі сваімі поспехамі ленінскі комсамол абавязан мудраму кіраўніцтву ЦК ВКП(б) і правадыру народаў таварышу Сталіну.

X з'езд ВЛКСМ заяўляе штабу слаўнай ленінскай партыі — Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б) — аб поўнай гатоўнасці ўсяго ленінскага комсамола выканаць да канца свае абавязкі па будаўніцтву комуністычнага грамадства, па абароне соцыялістычнай бацькаўшчыны ад нападу ворагаў соцыялізма. Усю сваю энергію, усе свае сілы ленінскі комсамол накіруе на выхаванне з моладзі і дзяцей дастойных барацьбітоў за справу партыі Леніна—Сталіна, за справу комунізма.

Няхай жыве неперамажны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна!

Няхай жыве вялікая большэвіцкая партыя!

Няхай жыве баявы штаб гэтай партыі — ленінска-сталінскі ЦК ВКП(б)!

Няхай жыве любімы правадыр, настаўнік і друг таварыш Сталін!

ПАКАЛЕННЕ СТАЛІНСКАЙ ЭПОХІ

Прыгожая, велічна суровая зала Вялікага Крэмлёўскага палаца ўчора была сведкам здзіўляючай, незабыўнай дэманстрацыі магутных сіл краіны соцыялізма. У Крэмлі сабраўся дзесяты ўсесаюзны з'езд Ленінскага Комуністычнага Саюза Моладзі.

Шахцёры-стаханаўцы, металургі, інжынеры, вучоныя, паляводы і жывёлаводы, маракі Балтыкі, падводнікі Ціхаакіянскага флота, танкісты, лейтэнанты — прадстаўнікі рознастайнейшых прафесій прыбылі ў Крэмлёўскі палац. Гэта — жалезная кагорта сталінскай моладзі, выпеставанай партыяй, яе надзейным памочнікам— ленінскім комсамолам. З індустрыяльных гігантаў, шахт, калгасаў і соўгасаў, караблёў совецкага флота, палкоў і дывізій рабоча-сялянскай Чырвонай арміі, далёкіх рыбных промыслаў — з усіх бяскрайніх прастораў Совецкага Саюза з'ехаліся дэлегаты шматмільённага комсамола — перадавога атрада совецкай моладзі.

Звыш тысячы дэлегатаў прысутнічае на з'ездзе. Тут-жа сотні гасцей з усіх канцоў Саюза.

Тут у цеснай брацкай сям'і рускія і украінцы, туркмены і беларусы, узбекі і таджыкі, комсамольцы Закаўказзя і Татарыі, моладзь усіх нацыянальнасцей, якія насяляюць вялікі Совецкі Саюз.

На X усесаюзны з'езд ленінскі комсамол паслаў лепшых сваіх выбраннікаў. Іменамі многіх з іх па праву ганарыцца ўся краіна.

Загартаваны ў баях за соцыялізм, глыбока адданы роднай большэвіцкай партыі, Совецкаму ўраду, любімаму **Сталіну**, комсамол выхаваў перадавікоў, стаханаўцаў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Сярод украінскіх дэлегатаў — знатны машыніст Совецкага Саюза — Пётр **Крывэнос**, слаўная трактарыстка Паша **Ангеліна**, «запявала» выдатнага руху «пяцісотніц» Марыя **Дземчэнка**. Іванаўскія комсамольцы выбралі на з'езд дастойнага ініцыятара стаханаўскага руху ў тэкстыльнай прамысловасці — Дусю **Вінаградаву**, масквічы — Героя Совецкага Саюза Нікалая **Каманіна**.

У залу ўваходзяць новыя і новыя дэлегаты і госці. Беражліва падтрымліваемы пад руку, праходзіць у першы рад партэра прэзідэнт Усесаюзнай Акадэміі Навук акадэмік А. П. **Карпінскі**. Дэлегаты цёпла сустракаюць старэйшага вучонага, і гэта сустрэча сімвалізуе моцную сувязь комсамола з навукай, вяршынямі якой ён аваладвае, як і вышынямі новай індустрыяльнай тэхнікі, сельскай гаспадаркі, культуры... Стоячы, гарачымі воплескамі вітае з'езд Н. К. **Крупскую** і М. І. **Ульянаву**.

У ложах перад трыбунай таварышы **Хрушчоў, Анціпаў, Сулімаў, Гамарнік, Будзённы, Егораў, Шкіратаў, Яраслаўскі, Бубноў, Крэсцінскі, Швернік, Булганін**. Сярод гасцей — акадэмікі А. Н. **Бах**, О. Ю. **Шмідт** і інш.

Працяг гл. на 2 стар.

АБ ПЕРСАНАЛЬНЫХ ЗВАННЯХ ДЛЯ НАСТАЎНІКАЎ ПАЧАТКОВЫХ І СЯРЭДНІХ ШКОЛ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Совет Народных Камісараў Саюза ССР **пастанаўляюць:**

1. Устанавіць наступныя персанальныя званні для настаўнікаў пачатковых і сярэдніх школ:

а) настаўнік пачатковай школы;
б) настаўнік сярэдняй школы;
в) заслужаны настаўнік школы.

Персанальныя званні настаўнікаў, прысвоеныя ва ўстаноўленым законам парадку, з'яўляюцца пажыццёвымі, і пазбаўленне гэтых званняў можа быць праведзена толькі па рашэнню суда.

Настаўнікам, атрымаўшым персанальныя званні, выдаваць устаноўленага ўзору атэстаты за подпісам народнага камісара асветы саюзнай рэспублікі.

Зацвердзіць прыкладаемыя ўзоры адзіных для ўсіх рэспублік СССР атэстатаў на званне настаўніка пачатковай і сярэдняй школы.

2. Устанавіць, што персанальныя званні прысвойваюцца народнымі камісарамі асветы саюзных рэспублік па прадстаўленню народных камісараў асветы аўтаномных рэспублік і загадчыкаў абласных (краявых) аддзелаў народнай асветы, а там, дзе няма абласнога (краявога) падзелу — па прадстаўленню загадчыкаў акруговых (гарадскіх) і раённых аддзелаў народнай асветы, наступным асобам:

а) званне настаўніка пачатковай школы — скончыўшым сярэднія педагагічныя навучальныя ўстановы (ці прыроўненыя да іх) і прызнаным прыгоднымі для педагагічнай работы;

б) званне настаўніка сярэдняй школы — скончыўшым педагагічныя інстытуты ці універсітэты і прызнаным прыгоднымі для педагагічнай работы.

Скончыўшым настаўніцкія інстытуты і прызнаным прыгоднымі для педагагічнай работы прысвойваць званне настаўніка сярэдняй школы з правам выкладання ў першых 7 класах сярэдняй школы.

Асобам, якія вядуць у сучасны момант педагагічную работу ў пачатковай і сярэдняй школе, але не скончылі адпаведных навучальных устаноў, прадастаўляецца права прадаўжаць педагагічную работу з тым, каб на працягу двух год (да 1 жніўня 1938 года) здаць неабходныя іспыты і атрымаць адпаведныя атэстаты.

Персанальныя званні прысвойваць указаным асобам толькі пасля праходжання імі аднагадовага стажу педагагічнай работы ў школах. У выпрабавальны стаж настаўніцкай работы можа быць залічана таксама ранейшая педагагічная работа настаўніка да паступлення яго ў навучальную ўстанову.

Абавязаць народных камісараў асветы публікаваць загады аб прысваенні персанальнага звання ў афіцыяльных органах наркаматаў асветы.

3. Устанавіць, што званне заслужанага настаўніка прысвойваецца, на падставе асобага палажэння, советамі народных камісараў саюзных рэспублік, па прадстаўленню народных камісараў асветы, настаўнікам пачатковых і сярэдніх школ, якія асабліва вызначыліся сваёй выхаваўча-педагагічнай дзейнасцю.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
М. КАЛІНІН.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

В. а. сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
І. УНШЛІХТ.

10 красавіка 1936 года.

РАСІЙСКАЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ФЕДЭРАЦЫЙНАЯ СОВЕЦКАЯ РЭСПУБЛІКА
герб РСФСР
НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ АСВЕТЫ РСФСР.

АТЭСТАТ
НА ЗВАННЕ НАСТАЎНІКА СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ

. . . .
(імя, імя па бацьку, прозвішча)
скончыўш. . . . у . . . . . годзе . . . .
і прайшоўш. . . . . устаноўлены выпрабавальны стаж педагагічнай работы ў школе,
удастоен . . . . ., на падставе пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў Саюза ССР аб увядзенні персанальных званняў для настаўнікаў ад 10 красавіка 1936 года, **звання настаўніка сярэдняй школы.**
(М. П.)
Народны камісар асветы РСФСР
« » . . . . 19 . . . . г.
№ . . . . . .

РАСІЙСКАЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ФЕДЭРАЦЫЙНАЯ СОВЕЦКАЯ РЭСПУБЛІКА
герб РСФСР
НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ АСВЕТЫ РСФСР.

АТЭСТАТ
НА ЗВАННЕ НАСТАЎНІКА ПАЧАТКОВАЙ ШКОЛЫ

. . . .
(імя, імя па бацьку, прозвішча).
скончыўш. . . . у . . . годзе . . . .
і прайшоўш. . . . . устаноўлены выпрабавальны стаж педагагічнай работы ў школе,
удастоен . . . . , на падставе пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў Саюза ССР аб увядзенні персанальных званняў для настаўнікаў ад 10 красавіка 1936 года, **звання настаўніка пачатковай школы.**
(М. П.)
Народны камісар асветы РСФСР
«. .» . . . . 19 . . . . г.
№ . . . .

АБ ПАРАДКУ УВЯДЗЕННЯ ПЕРСАНАЛЬНЫХ ЗВАННЯЎ ДЛЯ НАСТАЎНІКАЎ І НАЗНАЧЭННІ НАСТАЎНІКАЎ, ЗАГАДЧЫКАЎ І ДЫРЭКТАРОЎ ШКОЛ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР І ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б)

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б), устанаўліваючы, што совецкае настаўніцтва вырасла ў магутную культурную сілу, вылучыўшы са сваіх радоў настаўнікаў, якія добра ўладаюць педагагічным майстэрствам і паказваюць узоры ў справе навучання і ленінскага выхавання падрастаючага пакалення, указваюць на тое, што адсутнасць цвёрда ўстаноўленага парадку ў падборы і назначэнні настаўнікаў прывяла да нецярпімай практыкі, пры якой да навучання і выхавання дзяцей у школе нярэдка дапускаліся выпадковыя людзі, якія незадавальняюць патрабаванням педагагічнай работы.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) лічаць зусім недапушчальным, што наркаматы саюзных і аўтаномных рэспублік, а таксама абласныя і краявыя аддзелы народнай асветы не аддавалі належнай увагі настаўніку, не займаліся падборам і назначэннем настаўнікаў, перадаверыўшы гэту важнейшую дзяржаўную справу другарадным работнікам.

Зусім недапушчальнай з'яўляецца таксама практыка частых, неабгрунтаваных пераводаў і «перакідак» настаўнікаў з раёна ў раён, з школы ў школу, часта нават сярод навучальнага года, што прыводзіць да абязлічкі і безадказнасці ў навучальнай рабоце і да цякучасці настаўніцкіх кадраў.

У адпаведнасці з асабліва адказнымі задачамі, пастаўленымі перад совецкім настаўніцтвам у справе навучання і выхавання дзяцей, а таксама неабходнасцю далейшага паляпшэння навучальнай работы ў школе і стварэння ўмоў, якія-б забяспечвалі далейшы рост і ўдасканальванне настаўніцкіх кадраў, — СНК СССР і ЦК ВКП(б) **пастанаўляюць:**

1. Устанавіць, што права выкладання ў пачатковай, няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школе прадастаўляецца ў далейшым толькі асобам, якім прысвоена адпаведнае персанальнае званне настаўніка, згодна пастановы ЦВК і СНК СССР «Аб персанальных званнях для настаўнікаў» ад 10 красавіка 1936 года, а асоб, скончыўшых сярэднія і вышэйшыя педагагічныя навучальныя ўстановы (і прыроўненыя да іх навучальныя ўстановы), але не маючых педагагічнага стажу, дапускаць да выкладання ў школе для праходжання выпрабавальнага стажу на працягу аднаго года да прысваення ім звання настаўніка.

2. Прапанаваць народным камісарам асветы саюзных рэспублік правесці к 1 жніўня 1938 года атэстацыю на званне настаўніка пачатковай і сярэдняй школ усіх асоб, якія зараз працуюць настаўнікамі ў пачатковай, няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школе.

3. Устанавіць, што назначэнне, перавод і звальненне настаўнікаў і загадчыкаў пачатковых школ, а таксама настаўнікаў і дырэктароў няпоўнай сярэдняй школы і настаўнікаў першых 7 класаў сярэдняй школы робіцца народнымі камісарамі асветы аўтаномных рэспублік і загадчыкамі краявых (абласных) аддзелаў народнай асветы па прадстаўленню загадчыкаў гарадскіх і раённых аддзелаў народнай асветы.

4. Устанавіць, што назначэнне, перавод і звальненне дырэктароў сярэдніх школ і настаўнікаў 8, 9 і 10 класаў сярэдняй школы робіцца народнымі камісарамі асветы саюзных рэспублік па прадстаўленню народных камісараў асветы аўтаномных рэспублік і загадчыкаў краявых (абласных) аддзелаў народнай асветы.

5. Забараніць раённым выканкомам і райпарткомам рабіць перамяшчэнні настаўнікаў, а краявым (абласным) совецкім і партыйным органам прасачыць за дакладным правядзеннем у жыццё данай пастановы.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)
І. СТАЛІН.

10 красавіка 1936 года.

Аб парадку назначэння, пераводу і звальнення загадчыкаў раённых, акруговых і гарадскіх аддзелаў народнай асветы

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР І ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б)

1. Устанавіць, што загадчыкі раённых, гарадскіх і акруговых аддзелаў народнай асветы зацвярджаюцца народнымі камісарамі асветы саюзных рэспублік па прадстаўленню советаў народных камісараў аўтаномных рэспублік і краявых (абласных) выканаўчых камітэтаў ці раённых выканаўчых камітэтаў (гарадскіх советаў) у рэспубліках, не маючых абласцей.

2. Забараніць раённым, гарадскім і краявым (абласным) выканаўчым камітэтам і советам народных камісараў аўтаномных рэспублік, а таксама адпаведным партыйным камітэтам звальняць і пераводзіць на іншую работу загадчыкаў раённых, гарадскіх і акруговых аддзелаў народнай асветы без згоды народных камісараў асветы саюзных рэспублік.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)
І. СТАЛІН.

10 красавіка 1936 года.

АБ ПАРАДКУ ВЫПЛАТЫ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ НАСТАЎНІКАМ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР

1. Устанавіць, што заработная плата настаўнікам выплачваецца раённымі і гарадскімі аддзеламі народнай асветы ў гарадах, раённых цэнтрах і рабочых пасёлках два разы ў месяц — 16 і 1 чысла кожнага месяца за прайшоўшую палову месяца, а ў сельскіх мясцовасцях — адзін раз у месяц — 20 чысла данага месяца.

2. Устанавіць, што выдача заработнай платы настаўнікам як гарадскіх, так і сельскіх школ, праводзіцца адпаведнымі гарадскімі і раённымі аддзеламі народнай асветы праз дырэктароў і загадчыкаў школ.

У адпаведнасці з гэтым, расходы па заработнай плаце сельскім настаўнікам зняць з сельскага бюджэта і праводзіць у далейшым па раённаму бюджэту.

3. Абавязаць прэзідыумы гарадскіх советаў і райвыканкомаў забяспечыць перавод на спецыяльныя рахункі раённых і гарадскіх аддзелаў народнай асветы сум, неабходных на выдачу заработнай платы настаўнікам, не пазней, чым за 5 дзён да ўстаноўленага тэрміну выдачы заработнай платы.

4. Устанавіць, што дырэктары і загадчыкі школ атрыманыя імі грошы на заработную плату настаўнікам абавязаны выдаць кожнаму настаўніку ва ўстаноўленыя данай пастановай тэрміны з неадкладным зваротам патрабавальных ведамасцей на заработную плату з распіскамі настаўнікаў у раённыя і гарадскія аддзелы народнай асветы.

5. Устанавіць, што загадчыкі гарадскіх і раённых аддзелаў народнай асветы прыцягваюцца к суду за спазненне ці няпоўную выдачу належачай заработнай платы настаўнікам.

Устанавіць, што загадчыкі гарадскіх і раённых фінансавых аддзелаў прыцягваюцца к суду за спозненае ці няпоўнае пералічэнне прадугледжаных бюджэтам сум на выдачу заработнай платы настаўнікам.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАЎ.

Нам. кіраўніка спраў Совета Народных Камісараў Саюза ССР
І. МЕЖЛАУК.

Масква, Крэмль
10 красавіка 1936 года.

Пратэст совецкага ўрада

10 красавіка намеснік народнага камісара па замежных справах тав. Б. С. Стаманякоў прыняў японскага пасла п. Ота і заявіў яму пратэст па поваду новага пераходу з Манчжурыі на совецкую тэрыторыю ў Градэкоўскім раёне ўзброенай групы і абстрэлу ёю на глыбіні каля 1000 метраў ад граніцы совецкіх пагранічнікаў, аб чым паведамлена ў тэлеграме ТАСС з Хабараўска ад 9 красавіка.

У адказ на гэта п. Ота заявіў пратэст па поваду таго-ж інцыдэнту ад імя японскага ўрада, сцвярджаючы, што быццам гэты інцыдэнт адбыўся на манчжурскай тэрыторыі нібыта з прычыны нічым не выкліканага абстрэлу японскай ваеннай групы совецкімі пагранічнікамі, пры якім, паводле слоў пасла, было забіта з японскага боку тры чалавекі.

ДЗЕСЯТЫ ЎСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД ЛЕНІНСКАГА КОМСАМОЛА

Пакаленне сталінскай эпохі

18 гадзін 15 мінут. Радасны, святочны настрой у момант дасягае найвышэйшага ўздыму. На трыбуне з'яўляюцца таварышы **Сталін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Андрэеў, Мікаян, Чубар, Жданаў, Косараў, Дзімітраў.** Грамавыя авацыі патрасаюць своды велізарнай залы.

— Ура Сталіну!

— Няхай жыве таварыш Сталін!

— Комсамольскае прывітанне любімаму Сталіну!

На ўсіх мовах раздаюцца ўсхваляваныя прывітанні. Выбух радасных усклікаў, бура воплескаў, бясконцае «ўра» выражаюць бязмежную любоў усёй совецкай моладзі да штаба ленінскай партыі, да вялікага друга моладзі, правадыра народаў Сталіна. Юнае племя краіны Советаў дэманструе сваю баявую гатоўнасць, гатоўнасць іспі наперад, толькі наперад, заўсёды наперад, за справу Леніна—Сталіна, за справу соцыялізма. І таму так натхнёныя і гарачыя прывітанні, таму так невыказна ярка гэта сустрэча, і таму з такім выключным энтузіязмам увесь з'езд пяе «Інтэрнацыянал». Магутны гімн пролетарыята гучыць, як клятва маладога пакалення. Ён кліча яго нястомна змагацца за новыя перамогі соцыялізма, за непарушнасць рубяжоў вялікай соцыялістычнай радзімы. І квітнеючая совецкая моладзь, поўная фізічнай і духоўнай сілы, заяўляе аб гэтым цвёрда і непахісна.

«Інтэрнацыянал» змаўкае, і зноў грымяць авацыі ў гонар правадыра, у гонар большэвіцкай партыі.

Генеральны сакратар Цэнтральнага камітэта ВЛКСМ тав. **Косараў** выступае з уступнай прамовай. Яна кароткая, але выразная і моцная. — У імя перамогі сусветнай пролетарскай рэволюцыі, у імя поспехаў нашай большэвіцкай партыі, у імя бяссмертнага генія Леніна—Сталіна жыве і працуе наша моладзь! І ўсе дэлегаты з захапленнем, авацыяй далучаюцца да гэтых слоў генеральнага сакратара ЦК комсамола.

Працяг. Пачатак гл. на 1 стар.

Тав. Косараў абвяшчае X усесаюзны з'езд Ленінскага Комуністычнага Саюза Моладзі адкрытым.

На трыбуне — сакратар ЦК і МК ВЛКСМ тав. Лук'янаў. Па даручэнню ўсіх дэлегацый ён прапануе выбраць прэзідыум у складзе 25 чалавек. У прэзідыум аднадушна выбіраюцца тт. Аўгустайціс (Беларусь), Андрэеў (Украіна), Ангеліна (Украіна), Артыкоў (Узбекістан), Бубекін («Комсомольская правда»), Вайшля (Ленінград), Васільева, Вінаградава Дуся (Іванаўская вобласць), Герцовіч, Гаршэнін (ЦК ВЛКСМ), Дземчэнка (Украіна), Каманін (Масква), Косараў, Крыванос (Украіна), Лук'янаў (Масква), Салтанаў, Файнберг (ЦК ВЛКСМ), Чэмаданаў (КІМ) і інш.

Затым з'езд зацвярджае склад сакратарыята, мандатнай і рэдакцыйнай камісіі, парадак дня і рэгламент.

Пад бурныя, поўныя захаплення авацыі ў ганаровы прэзідыум выбіраюцца таварышы **Сталін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Орджанікідзе, Андрэеў, Касіор, Мікаян, Чубар, Постышэў, Жданаў, Петроўскі, Рудзутак, Эйхе, Ежоў, Хрушчоў, Дзімітраў, Максім Горкі, Тэльман.**

Па прапанове тт. **Краеўскага** (ордэнаносец, маскоўскае метро) і **Болатава** (ордэнаносец, Ленінград) з'езд з велізарным уздымам прымае прывітанне таварышу Сталіну і Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б).

Слова па першаму пункту парадку дня — **справаздачы Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ**—атрымлівае тав. **Косараў.** З'езд стоячы сустракае кіраўніка ленінскага комсамола бурнымі, доўгімі апладысментамі.

Тав. Косараў у выключна яркім, насычаным канкрэтнымі фактамі, жывымі прыкладамі дакладзе рысуе пераможны шлях, пройдзены ленінска-сталінскім комсамолам за час з IX усесаюзнага з'езда пад кіраўніцтвам слаўнай большэвіцкай партыі, пад кіраўніцтвам вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна. Кожны раз імя любімага правадыра з'езд сустракае поўнымі захаплення апладысментамі і прывітальнымі воклічамі.

У часе даклада тав. Косарава ў прэзідыуме з'яўляюцца тры дзяўчыны — дэлегаткі, якія падносяць таварышу Сталіну велізарны букет жывых кветак. Зноў — грамавыя апладысменты, магутнае «ўра» ў гонар таварыша Сталіна.

Тав. Косараў гаворыць заключныя словы свайго справаздачнага даклада:

— Мы ганарымся, што гэты слаўны шлях мы прайшлі пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна! Мы з'яўляемся пакаленнем рэволюцыянераў сталінскай вывучкі, а таму будучае за намі!

Усе дэлегаты з'езда ўстаюць, бурна, з захапленнем апладзіруючы. У гэтых апладысментах, у воклічах на ўсіх мовах — «Няхай жыве вялікі Сталін!», «Няхай жыве наш любімы Сталін!», «Няхай жыве наш правадыр, наш друг, наш бацька, Сталін!» — гарачая ўдзячнасць, бязмежная любоў і найвялікшая адданасць таму, з чыім імем неразрыўна звязан гераічны пераможны шлях краіны будуючагася соцыялізма. Авацыя па адрасу вялікага правадыра цягнулася пятнаццаць мінут.

Справаздачным дакладам тав. Косарава вячэрняе пасяджэнне з'езда закончылася. Наступнае пасяджэнне — 12 красавіка ў 11 гадзін раніцы.

ВЫСТАЎКА ПАДАРУНКАЎ У ВЯЛІКІМ КРЭМЛЁЎСКІМ ПАЛАЦЫ

Звыш чатырох з паловай тысяч падарункаў, выстаўленых у трох залах Вялікага Крэмлёўскага палаца — гэта толькі палова таго, што паступіла ўжо ў адрас X з'езда комсамола з усіх канцоў Совецкага Саюза ад дзяцей—піянераў і акцябрат. Падарункі ўсё прыбываюць. На выстаўку адабраны лепшыя з мадэлей і макетаў.

У дзіцячых падарунках, зробленых з вялікай цярплівасцю і старannасцю, адлюстраваны гарачая любоў юных будаўнікоў соцыялізма да сваёй радзімы, да вялікага Сталіна. Дзесяткі партрэтаў правадыра народаў нарысаваны, вытканы на дыванчыках, вышыты па шоўку.

Абарона любімай радзімы, заваяванне паветра — гэтыя ідэі знаходзяць сваё выражэнне ў сотнях мадэлей самалётаў, дырыжабляў, планераў, парашутаў. Дзеці прыслалі дакладныя мадэлі самалётаў усіх сістэм і тыпаў, пачынаючы ад маламоцнай авіэткі і канчаючы гігантамі — «Иосифом Сталиным» і «Максимом Горьким».

Падарункі бясконца разнастайны. Больш за ўсё — тэхнікі, часам вельмі складанай.

Складаныя матops, лакамабілі, танкі, ваенныя судны (дрэдноут у 4 метры даўжынёй), пад'ёмныя краны, чыгуначныя масты, аўтамабілі — усё гэта можа рухацца, плаваць, рабіць пэўную работу.

Ёсць узоры выдатнай мастацкай творчасці дзяцей: «Чапаев на тачанке» — скульптура з дрэва вучняў Багародскай профшколы; макет дома ў Горы, дзе радзіўся Сталін, зроблены піонерамі гэтага горада; макет падпольнай друкарні большэвікоў у Тіфлісе і інш.

Вялікі аддзел адведзен Леніну. Тут макет шалаша, у якім хаваўся Ільіч, партрэты, скульптуры, барэльефы.

Юныя натуралісты прыслалі добра зробленыя чучалы птушак, рыб, звяркоў. Актывісты цэнтральнай станцыі юных натуралістаў падарылі з'езду свежыя агуркі з чвэрць метра даўжынёй, салат, клубніку, лімон, вырашчаныя дзецьмі.

БУДЗЕМ ЯШЧЭ ЛЕПШ ПРАЦАВАЦЬ, ВУЧЫЦЦА І ВУЧЫЦЬ!

Настаўніцтва Совецкай Беларусі горача вітае пастанову СНК і ЦК ВКП(б)

ДАРАГІ ДРУГ, ПРАВАДЫР І НАСТАУНІК, НАШ ТАВАРЫШ СТАЛІН!

З пачуццём любві і бязмежнай удзячнасці звярачаемся мы, настаўнікі сталіцы ордэнаноснай БССР, да цябе, вялікі правадыр і настаўнік, наш родны і любімы **Сталін.**

Совецкая ўлада і большэвіцкая партыя ўзнялі званне народнага настаўніка на велізарную вышыню. Нам, настаўнікам, даверана выхаванне шчаслівага, радаснага пакалення барацьбітоў за справу Леніна—Сталіна. Хіба можа быць больш гонару і чэсці для нас! Пастаянныя клопаты аб школе і настаўніку з боку нашага ўрада, нашай партыі і асабіста цябе натхняюць нас у нашай рабоце.

Будаўніцтва новых тысяч школ, няўхільнае павелічэнне кантынгенту вучняў, клопаты аб падручніку, сшытку і ручцы далі магутны рост нашай совецкай школы і паляпшэнне якасці вучэбна-выхаваўчай работы.

Пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР «Аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым школьным работнікам», «Аб персанальных званнях для настаўнікаў пачатковай і сярэдняй школы» і «Аб парадку выплаты зарплаты настаўнікам» абавязваюць нас яшчэ больш настойліва і ўпарта працаваць і змагацца за ўмацаванне нашай совецкай школы.

Мы, настаўнікі сталіцы ордэнаноснай БССР, каб апраўдаць вялікія сталінскія клопаты, абяцаем пастаянна і сістэматычна працаваць над павышэннем сваёй кваліфікацыі і ўзняццем свайго палітычнага ўзроўню, узняць якасць вучэбна-выхаваўчай работы на ўзровень задач эпохі вялікага Сталіна. Вялікае шчасце для нас жыць і працаваць пад кіраўніцтвам вялікай ленінска-сталінскай партыі, выхоўваць маладое пакаленне высокакультурных і граматных барацьбітоў за справу соцыялізма.

Наша вялікая радзіма — краіна раднага, заможнага, культурнага жыцця. Гэту радасць, гэта шчасце новага жыцця даў нам Ленін, даў нам ты — вялікі прадаўжальнік справы Леніна, правадыр народаў, наш родны вялікі **Сталін.**

Клянемся табе, таварыш **Сталін,** што мы з гонарам выканаем пастаўленыя партыяй і ўрадам перад нашай школай задачы.

Няхай жыве Ўсесаюзная комуністычная партыя (большэвікоў)— вялікая партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве правадыр народаў, друг і настаўнік вялікі Сталін!

ВЯЛІКАЕ ДЗЯКУЙ

Я нарадзілася ў глухім мястэчку Крэменіца, Гродзенскай губерні. Жылі мы бедна. Бацька са свайго жабрачага заработку (працаваў вартаўніком) аддаваў апошнія капейкі на маю вучобу. У 1911 годзе я скончыла настаўніцкую семінарыю ў Седлецы і прыехала ў роднае мястэчка настаўнічаць.

Школа знаходзілася ў былой салдацкай казарме. Яна вельмі няветліва сустрэла мяне. Памяшканне школы было цёмнае, сырое, халоднае. Няветліва сустрэлі мяне і вучні. Тут былі выключна беларусы і палякі, а ў мае абавязкі ўваходзіла ўсімі мерамі праводзіць русіфікацыю, усімі мерамі запямняць дзецям галовы рознымі небыліцамі.

За гэту работу мне плацілі 27 рублёў у месяц. Бацька ў гэты час атрымліваў усяго 3 руб. у месяц. Мне прышлося ўзяць на ўтрыманне ўсю сям'ю.

Майго заработку хапала толькі на мізэрнае пражыццё. Ні кніг, ні газет я не магла выпісваць. У мястэчку не было бібліятэкі. Найбольш «культурнымі» людзьмі ў мястэчку былі ўраднік, валасны старшыня і валасны пісар.

Прайшло з таго часу 25 год. Зараз я працую ў 1-й менскай школе. Тут мне, як вылучанцы, далі павышэнне. Я выкладаю матэматыку ў 5—6 класах поўнай сярэдняй школы. Я таксама вучуся на завочным аддзяленні Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Як класны кіраўнік і выкладчыца, я зарабляю 300 рублёў у месяц. Гэта дае мне магчымасць жыць і працаваць культурна, вучыцца самой і вучыць сваю дачку.

Наша партыя, наш урад бесперапынна клапоцяцца аб людзях, бесперапынна робяць іх жыццё больш радасным, больш шчаслівым. Зараз, пасля пастановы, я буду атрымліваць 670 руб. у месяц. Гэта дасць мне магчымаць яшчэ лепш жыць, яшчэ лепш працаваць.

Я шчаслівая, што жыву ў совецкай краіне, я шчаслівая, што мне даручана такая адказная работа, як выхаванне маладога совецкага пакалення.

Вялікае дзякуй партыі і ўраду, вялікае дзякуй таварышу **Сталіну** за іх няспынныя клопаты аб людзях нашай краіны.

Настаўніца 1-ай поўнай сярэдняй школы
Софія НАУМЕНКА.

НА СХОДЗЕ НАСТАЎНІКАЎ МЕНСКА

Учора ў памяшканні Беларускага дзяржаўнага тэатра адбыўся сход настаўнікаў горада Менска. Аб пастановах СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым работнікам школы, аб спецыяльных званнях настаўнікаў і аб парадку выплаты заработнай платы настаўнікам зрабіў даклад намеснік наркома асветы БССР тав. Гершон.

У спрэчках выступілі настаўнікі Маеўскі, Якабсон, Сталярская і іншыя. У канцы пасяджэння з вялікай прамовай выступіў загадчык аддзела культасветнай работы ЦК КП(б)Б тав. Дзякаў.

Сход паслаў прывітальныя тэлеграмы таварышам **Сталіну, Молатаву і Гікало.**

АПРАЎДАЕМ ВЫСОКАЕ ЗВАННЕ СОВЕЦКАГА НАСТАЎНІКА

ВІЦЕБСК, 11 красавіка. **(Па тэл. ад кар. «Звязды»).**

Настаўнікі Віцебска горача вітаюць пастанову партыі і ўрада аб павышэнні заработнай платы. У сваёй рэзалюцыі настаўнікі 27 сярэдняй школы пішуць: «Мы рады і шчаслівы, што жывем у вялікую сталінскую эпоху. Пастанова партыі і ўрада натхняе нас на яшчэ лепшую работу ў школе і мы абавязваемся поўнасцю апраўдаць высокае званне совецкага настаўніка».

Калектыў 19-й няпоўнай сярэдняй школы ў сваёй рэзалюцыі горача дзякуе таварыша **Сталіна** за яго штодзенныя клопаты аб школе, аб настаўніку. У капіталістычных краінах, — гаворыцца ў рэзалюцыі, — настаўнікі ходзяць без работы, вышукваючы ўсякую чорную работу для свайго існавання. У нас, у Совецкім Саюзе, гэтага няма і не можа быць. Нашаму настаўніку прадастаўлены самыя найлепшыя ўмовы для штодзеннай плённай работы ў школе, тэхнікуме. Калектыў настаўнікаў абавязваецца павысіць якасць выкладання, прыкласці ўсе свае сілы на лепшую пастаноўку вучэбнай справы ў школе.

— Выпускаць з нашай школы моладзь у поўнай меры пісьменнай, аўладаўшай асновамі навук, выхаваць у дзецях пачуццё бязмежнай адданасці нашай соцыялістычнай радзіме, усямерна павышаць нашу асабістую кваліфікацыю і ўпарта працаваць над аўладаннем майстэрствам педагагічнага працэсу — абавязваецца калектыў настаўнікаў 22-й узорнай школы ў адказ на вялікія клопаты партыі і ўрада і асабіста таварыша **Сталіна** аб народным настаўніку.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

ДАБ'ЮСЯ ВЫДАТНАЙ ПІСЬМЕННАСЦІ МАІХ ВУЧНЯЎ

МАГІЛЕЎ, 11 красавіка. (Белта). У школах горада праходзяць мітынгі настаўнікаў, на якіх абмяркоўваецца пастанова СНК і ЦК ВКП(б) аб павышэнні заработнай платы школьным работнікам. Мітынгі праходзяць пад лозунгам— закончыць навучальны год стопроцантнай паспяховасцю вучняў.

27 год працуе настаўнікам тав. Елізараў. На мітынгу ён заявіў: «Нельга выказаць той вялікай радасці, з якою я сустрэў гэту пастанову. Нідзе так любоўна не адносяцца да народнага настаўніка, як у нашай соцыялістычнай краіне. Наша задача — палепшыць якасць выкладання, павысіць выхаваўчую работу. Я абавязваюся дабіцца выдатнай пісьменнасці маіх вучняў».

БЯРУЦЬ КАНКРЭТНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

СМАЛЯВІЧЫ. **(Па тэлефону).** Па ўсіх школах раёна ўчора адбыліся мітынгі і сходы, прысвечаныя абмеркаванню пастановы аб павышэнні заработнай платы настаўнікам.

У выступленнях настаўнікаў гучэлі словы ўдзячнасці і падзякі партыі і ўраду за вялікія клопаты аб людзях нашай краіны.

Выкладчык мовы ў смалявіцкай поўнай сярэдняй школе тав. Гаварушка абавязаўся дабіцца стопроцантнай паспяховасці вучняў па свайму прадмету. Настаўніца жодзінскай школы тав. Крывіцкая абавязалася даваць метадычную дапамогу маладым настаўнікам. Дырэктар смалявіцкай яўрэйскай школы тав. Ліхтэрман абавязаўся аказваць метадычную дапамогу настаўнікам пачатковай школы ў Забалоцкім сельсовеце. Стары настаўнік слабадской няпоўнай сярэдняй школы тав. Андруковіч і настаўнік-комсамолец кляніцкай НСШ тав. Шаўчэнка ўзялі абавязацельствы не толькі самім вучыцца ў завочных ВНУ, але і ўцягнуць у вучобу сваіх таварышоў.

БЯЛЯЎСКІ і АБРАМЕНКА.

УЧОРА Ў ШКОЛАХ

Учора ў школах Менска і іншых гарадах і раёнах БССР адбыліся сходы і мітынгі настаўнікаў, прысвечаныя пастанове СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым школьным работнікам». У сваіх пастановах настаўнікі выказваюць вялікую падзяку партыі і ўраду і таварышу **Сталіну** за клопаты аб настаўніках і абавязваюцца аддаць усе свае веды і вопыт справе выхавання падрастаючага пакалення будаўнікоў соцыялізма.

Рэдакцыя атрымала рэзалюцыі сходаў і мітынгаў настаўнікаў 3, 34, 31, 26, 39, 42, 20, 16, 22, 12 і іншых менскіх школ, польскага, яўрэйскага і беларускага педагагічных тэхнікумаў, барысаўскага педагагічнага тэхнікума, вышэйшага педінстытута.

Работнікі бабруйскай 5 поўнай сярэдняй школы звярнуліся з пісьмом да ўсіх настаўнікаў БССР, у якім заклікаюць яшчэ з большым энтузіязмам і самаадданасцю ўзяцца за выкананне задач, пастаўленых партыяй і ўрадам перад совецкімі настаўнікамі.

Аб мерапрыемствах па павышэнню ўраджайнасці, кантрактацыі і загатовак насення канюшыны ў 1936 г.

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР І ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КП(б)Б

У адпаведнасці з пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 31 сакавіка 1936 года «Аб мерапрыемствах па павышэнню ўраджайнасці, кантрактацыі і загатоўках насення канюшыны ў 1936 годзе», — Совет Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б пастанаўляюць:

1. Зацвердзіць на 1936 год план закладкі насенных рассаднікаў канюшыны ў калгасах раёнаў насенаводства канюшыны на плошчы 6.000 гектараў і план пакідання насеннікаў канюшыны ў калгасах і соўгасах — на плошчы 49.260 гектараў, у тым ліку па калгасах 45.000 гектараў, па соўгасах: сістэмы НКЗБ — 1.860 гектараў, Наркомсоўгасаў — 2.300 гектараў і Наркамхарчпрома — 100 гектараў з размеркаваннем гэтага плана па калгасах у разрэзе паасобных раёнаў (дадатак табліца № 1).

2. Абавязаць НКЗемляробства БССР, Упоўнаркамсоўгасаў, Упоўнаркамхарчпрома, РВК, загадчыкаў райза, дырэктароў МТС і соўгастрэстаў у пяцідзенны тэрмін давесці зацверджаны па раёнах і соўгасах план пакідання канюшыны на насенне да паасобных калгасаў і соўгасаў.

Пад насеннікі канюшыны абавязкова адводзіць участкі з найбольш выраўненым, не густым і не палегшым травастоем, найменш засмечаныя пустазеллем і не пашкоджаныя павелікай.

3. Абавязаць загадчыкаў райза, дырэктароў МТС і соўгасаў і старшынь калгасаў праводзіць уборку насеннікаў канюшыны ў перыяд уборкі яравых — зернавых культур, не дапускаючы перастою канюшыны; абмалот насення канюшыны пачынаць неадкладна пасля касьбы і заканчваць не пазней 20 дзён пасля ўкосу.

Папярэдзіць дырэктароў соўгасаў і МТС і старшынь калгасаў, што за скошванне насеннікаў канюшыны на сена, патравы і нясвоечасовую ўборку насеннікаў яны будуць прыцягвацца да крымінальнай адказнасці.

4. Прыцягнуць да здачы дзяржаве насення канюшыны ўсе калгасы, маючыя пасевы канюшыны, па дагаворах аб кантрактацыі, а соўгасы, якія сеюць канюшыну— у парадку дзяржаўнага плана.

Устанавіць наступную норму здачы насення канюшыны: для калгасаў — па дагаворах аб кантрактацыі — 3 кгр. з кожнага гектара ўкоснай плошчы канюшыны; для соўгасаў — у парадку дзяржаўнага плана — 5 кгр. з кожнага гектара ўкоснай плошчы канюшыны.

5. Устанавіць, што калгасы і соўгасы, якія прадаюць дзяржаве насенне канюшыны пасля выканання сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай, атрымліваюць прэмію-надбаўку ў размеры:

пры продажы да 1 цнт. 25 проц. загатоўчай цаны

пры продажы ад 1 да 3 цнт. 50 проц. загатоўчай цаны.

пры продажы звыш 3 цнт. 100 проц. загатоўчай цаны.

6. Кантрактацыю і загатоўку насення канюшыны ў калгасах, а таксама загатоўку ў соўгасах ускласці: па Круглянскаму, Талачынскаму, Грэскаму, Слуцкаму, Дзяржынскаму, Капыльскаму, Старобінскаму, Уздзенскаму і Чырвонаслабодскаму раёнах на Белкантору Дзяржсортфонда, а ва ўсіх астатніх раёнах — на Беларускую кантору Заготільна. У тых раёнах, дзе адсутнічаюць загатпункты Заготлён і ёсць пункты Заготзярна, прыцягнуць да кантрактацыі і загатоўкі канюшыны загатпункты Заготзярна на кантрагенцкіх пачатках з Белканторай Заготільна.

Абавязаць загатоўчыя арганізацыі не дапускаць змешвання насення аднаўкоснай і двухукоснай канюшыны.

7. Устанавіць план загатовак насення канюшыны ўраджаю 1936 года ў колькасці 6.500 цэнтнераў, у тым ліку: па кантрактацыі ў калгасах — 4.900 цэнтнераў, па здачы соўгасамі — 500 цэнтнераў і па загатоўках у калгасах звыш устаноўленага плана кантрактацыі — 1.100 цэнтнераў з наступным размеркаваннем плана кантрактацыі і загатовак канюшыны ў калгасах па асобных раёнах (дадатак — табліца № 2).

8. Абавязаць райупаўкамзаг СНК уручыць кожнаму соўгасу (усіх сістэм) паведамленні на прылічваючыяся з іх да абавязковай здачы насення канюшыны на аснове фактычнай наяўнасці ў кожным соўгасе ўкосных плошчаў канюшыны і ўстаноўленых норм здачы з гектара ў размеры 5 кілограмаў з кожнага гектара ўкоснай плошчы.

9. Захаваць парадак прыёмкі насення канюшыны ў лік абавязковых паставак зярна дзяржаве ў адпаведнасці з пастановай СНК СССР ад 27 сакавіка 1934 г. — адзін пуд насення канюшыны за 4 пуды зярна.

10. Устанавіць, што дагаворы па кантрактацыі насення канюшыны маюць сілу закону, абавязковага для дакладнага і безумоўнага выканання як калгасамі, так і загатоўчымі арганізацыямі, і што за парушэнне гэтага закону вінаватыя нясуць адказнасць, згодна пастановы ЦВК і СНК СССР ад 21 верасня 1935 г.

11. Устанавіць наступныя гранічныя тэрміны здачы насення канюшыны: для калгасаў — да 10 лістапада 1936 г. і для соўгасаў 1 лістапада 1936 г.

12. Абавязаць НКЗемляробства, Белкантору Заготільна, Белкантору Дзяржсортфонда, райземаддзелы, МТС і райупаўкамзагаў правесці ў натуры (у полі) праверку пакідання насеннікаў канюшыны, забяспечваючых выкананне ўстаноўленых заданняў па здачы насення канюшыны ў парадку кантрактацыі ў калгасах і па дзяржаўнаму плану ад соўгасаў.

13. Пачынаючы з вясны 1936 г., увесці ў БССР шырокарадныя пасевы канюшыны на насенне з тым, каб план закладкі насенных рассаднікаў канюшыны на плошчы ў 6 тысяч гектараў абавязкова пасеяць ва ўсіх калгасах раёнаў рассадніка насеннаводства канюшыны шырокарадным спосабам.

Абавязаць загадчыкаў райза і дырэктароў МТС раёнаў рассаднікаў насеннаводства канюшыны на працягу 3-х дзён давесці план шырокараднага пасеву канюшыны да паасобных калгасаў.

14. Зацвердзіць, як мінімальныя, наступныя заданні па ўраджайнасці насення канюшыны на 1936 год: па аднаўкоснай канюшыне ў сярэднім 1,5 цэнтнера і па двухукоснай канюшыне — у сярэднім 2 цэнтнеры з гектара.

15. У мэтах забеспячэння росту ўраджайнасці канюшыны арганізаваць у 1936 г. у калгасах БССР за лік кантрактацыі пчоласем'яў 2.100 новых пасек, аказаўшы калгасам для арганізацыі пасек двухгадовы 4-процантны крэдыт у размеры 1.560 тысяч руб.

Абавязаць НКЗемляробства БССР у 5-дзенны тэрмін размеркаваць і давесці да раёнаў заданні па арганізацыі пасек і кантрактацыі пчоласем'яў, а таксама размеркаваць па раёнах выдзеленыя для БССР фонды цвікоў і піламатэрыялаў для вытворчасці вулляў.

НКЗемляробства і райза давесці да раёнаў і калгасаў заданні па вытворчасці і набыццю вулляў для нова-арганізуемых пасек у калгасах, усклаўшы на Белсельгасснаб выраб праз дрэваапрацоўчыя прадпрыемствы БССР вулляў і завоз нехапаючай колькасці іх у раёны.

Кантрактацыю пчол і перадачу-продаж іх нова-арганізуемым пасекам калгасаў ускласці на Наркамзем, раённыя зямельныя аддзелы і праўленні калгасаў.

16. Абавязаць Наркамзем выдзеліць для БССР 5.000 тон суперфасфату для ўгнаення насеннікаў канюшыны і ільну, у 5-дзенны тэрмін размеркаваць па раёнах і своечасова завезці іх у раён, устанавіўшы кантроль за скарыстаннем гэтага ўгнаення па прамому прызначэнню.

17. Абавязаць старшынь калгасаў, дырэктароў соўгасаў і МТС, загадчыкаў райза не пазней 10 ліпеня 1936 г. прыстасаваць у звыкожным калгасе і соўгасе да звычайных конных малатарань і «БДО-34» канюшынна-церачныя прыстасаванні (абічайкі) для абмалоту і выцераблення насення канюшыны.

Даручыць Дзяржплану выдзеліць Белсельгасснабу 20 тысяч лістоў бляхі на прыстасаванне малатарань для малацьбы і прачырання насення канюшыны.

Совет Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б указваюць НКЗемляробства БССР і мясцовым партыйным і совецкім органам на нецярпімасць такога становішча, што канюшына, якая з'яўляецца важнейшай умовай ураджаю ільну, прадукцыйнасці жывёлы і павышэння агульнай урадлівасці глебы, штогод убіраецца з велізарнейшымі стратамі, насеннікі скошваюцца на сена і калгасы застаюцца без насення, а дзяржава вымушана звярачацца да ўвозу яго з-за межаў.

СНК БССР і ЦК КП(б)Б папярэджваюць, што за выкананне дзяржаўных заданняў па канюшыне Наркамзем, мясцовыя партыйныя і совецкія арганізацыі будуць у далейшым несці такую адказнасць, як за выкананне заданняў па зернавых і тэхнічных культурах.

Старшыня Совета народных Камісараў БССР Н. ГАЛАДЗЕД.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б Н. ГІКАЛО.

ДАДАТАК ДА ПАСТАНОВЫ СНК БССР І ЦК КП(б)Б

ТАБЛІЦА № 1

№№ па парадку	Назва раёнаў	Усяго закладкі насенных рассаднікаў канюшыны	Усяго з пасеваў канюшыны мінулых год пакінута на насенне
1	2	3	4
1.	Аршанскі	—	1500
2.	Асвейскі	—	400
3.	Багушэўскі	—	600
4.	Бешанковіцкі	—	950
5.	Ветрынскі	—	550
6.	Віцебскі	—	900
7.	Гарадоцкі	—	500
8.	Горацкі	—	620
9.	Дрысенскі	—	1200
10.	Дрыбінскі	—	540
11.	Дубровенскі	—	720
12.	Касцюковіцкі	—	400
13.	Клімавіцкі	—	330
14.	Круглянскі	570	1010
15.	Крычаўскі	—	400
16.	Лепельскі	—	400
17.	Лёзнянскі	—	1150
18.	Магілёўскі	—	800
19.	Мехаўскі	—	600
20.	Мсціслаўскі	—	850
21.	Полацкі	—	530
22.	Расонскі	—	450
23.	Сенненскі	—	600
24.	Сіроцінскі	—	650
25.	Суражскі	—	830
26.	Талачынскі	1000	1590
27.	Ушацкі	—	500
28.	Халопеніцкі	—	420
29.	Хоцімскі	—	380
30.	Чашніцкі	—	520
31.	Чавускі	—	500
32.	Шклоўскі	—	600
33.	Асіпавіцкі	—	350
34.	Бабруйскі	—	550
35.	Барысаўскі	—	400
36.	Бялыніцкі	—	500
37.	Бярэзінскі	—	450
38.	Быхаўскі	—	430
39.	Веткаўскі	—	230
40.	Будакашалеўскі	—	340
41.	Гомельскі	—	200
42.	Добрушскі	—	150
43.	Журавіцкі	—	250
44.	Жлобінскі	—	310
45.	Кармянскі	—	250
46.	Клічаўскі	—	490
47.	Кіраўскі	—	500
48.	Крупскі	—	420
49.	Менскі	—	1500
50.	Прапойскі	—	300
51.	Пухавіцкі	—	500
52.	Рагачоўскі	—	460
53.	Смілавіцкі	—	600
54.	Рэчыцкі	—	250
55.	Свяцілавіцкі	—	100
56.	Смалявіцкі	—	650
57.	Церахаўскі	—	200
58.	Уваравіцкі	—	380
59.	Чачэрскі	—	200
60.	Чэрвеньскі	—	650
61.	Чырвонапольскі	—	200
62.	Чэрыкаўскі	—	300
63.	Бягомльскі	—	250
64.	Брагінскі	—	180
65.	Глускі	—	300
66.	Грэскі	480	700
67.	Дзяржынскі	810	1000
68.	Даманавіцкі	—	170
69.	Ельскі	—	140
70.	Жыткавіцкі	—	100
71.	Заслаўскі	—	700
72.	Копыльскі	980	1350
73.	Камарынскі	—	100
74.	Капаткевіцкі	—	100
75.	Лагойскі	—	850
76	Лельчыцкі	—	90
77.	Лоеўскі	—	200
78.	Любанскі	—	350
79.	Мазырскі	—	150
80.	Нараўлянскі	—	80
81.	Плешчаніцкі	—	300
82.	Парыцкі	—	150
83.	Петрыкоўскі	—	80
84.	Слуцкі	760	1900
85.	Старадарожскі	—	200
86.	Старобінскі	360	610
87.	Тураўскі	—	120
88.	Уздзенскі	450	450
89.	Чырвонаслабодскі	590	900
90.	Хойніцкі	—	280
	РАЗАМ	6000	45000

ДАДАТАК ДА ПАСТАНОВЫ СНК БССР І ЦК КП(б)Б

ТАБЛІЦА № 2

№№ па пар.	Назва раёнаў	План загатовак насення канюшыны (у цэнтнерах): Усяго	У тым ліку: Па кантрактацыі ў калгасах	У тым ліку: Па загат. звыш устаноўл. плана кантрактац.
1.	Асвейскі	66	60	6
2.	Бешанковіцкі	120	105	15
3.	Багушэўскі	70	60	10
4.	Бялыніцкі	78	59	19
5.	Ветрынскі	72	63	9
6.	Гарадоцкі	61	53	8
7.	Горацкі	78	68	10
8.	Дрысенскі	152	132	20
9.	Дубровенскі	87	75	12
10.	Дрыбінскі	70	60	10
11.	Круглянскі	90	72	18
12.	Касцюковіцкі	56	44	12
13.	Лёзнянскі	128	109	19
14.	Лепельскі	49	42	7
15.	Мсціслаўскі	100	84	16
16.	Мехаўскі	72	62	10
17.	Магілёўскі	119	96	23
18	Аршанскі	188	159	29
19.	Полацкі	62	53	9
20.	Расонскі	61	54	7
21.	Рэчыцкі	29	21	8
22.	Сенненскі	72	62	10
23.	Сіроцінскі	71	60	11
24.	Суражскі	97	83	14
25.	Талачынскі	171	142	29
26.	Ушацкі	74	66	8
27.	Халопеніцкі	48	41	7
28.	Чавускі	52	39	13
29.	Чашніцкі	58	50	8
30.	Шклоўскі	113	98	15
31.	Бабруйскі	87	67	20
32.	Барысаўскі	51	41	10
33.	Будакашалёўскі	57	43	14
34.	Быхаўскі	57	45	12
35.	Бярэзінскі	72	58	14
36.	Веткаўскі	42	32	10
37.	Грэскі	93	76	17
38.	Гомельскі	24	18	6
39.	Даманавіцкі	22	16	6
40.	Добрушскі	14	9	5
41.	Жлобінскі	40	31	9
42.	Журавіцкі	35	28	7
43	Крупскі	55	43	12
44.	Клімавіцкі	54	45	9
45.	Крычаўскі	47	36	11
46.	Кармянскі	28	21	7
47.	Кіраўскі	70	54	16
48.	Мазырскі	23	16	7
49.	Пухавіцкі	66	51	15
50.	Смілавіцкі	83	64	19
51	Рагачоўскі	67	51	16
52.	Слуцкі	177	147	30
53.	Свяцілавіцкі	9	6	3
54.	Уваравіцкі	50	39	11
55.	Хоцімскі	48	37	11
56	Хойніцкі	48	35	13
57.	Церахаўскі	26	20	6
58.	Чырвонапольскі	19	13	6
59.	Асіпавіцкі	42	32	10
60.	Брагінскі	27	20	7
61.	Бягомльскі	34	27	9
62.	Віцебскі	110	95	15
63.	Глускі	36	27	9
64.	Дзяржынскі	163	137	26
65.	Ельскі	18	13	5
66.	Жыткавіцкі	10	7	3
67.	Заслаўскі	100	80	20
68.	Камарынскі	9	6	3
69.	Клічаўскі	63	49	14
70.	Капыльскі	216	182	34
71.	Капаткевіцкі	10	6	4
72.	Лагойскі	131	104	27
73.	Лельчыцкі	9	6	3
74.	Лоеўскі	26	19	7
75.	Любанскі	47	36	11
76.	Менскі	242	201	41
77.	Нараўлянскі	10	8	2
78.	Парыцкі	15	10	5
79.	Плешчаніцкі	47	38	9
80.	Прапойскі	37	28	9
81.	Петрыкоўскі	11	8	3
82.	Смалявіцкі	102	83	19
83.	Старадарожскі	21	15	6
84.	Старобінскі	94	78	16
85.	Тураўскі	11	7	4
86.	Уздзенскі	68	57	11
87.	Чачэрскі	21	15	6
88.	Чырвонаслабодскі	125	103	22
89.	Чэрвеньскі	72	54	18
90.	Чэрыкаўскі	45	35	10
	Па БССР	6000	4900	1100

ДОБРА ПАДРЫХТАВАЦЬ ГЛЕБУ ДА СЯУБЫ

НЕАДКЛАДНА СПЫНІЦЬ БЮРАКРАТЫЧНУЮ ЗАЦЕЮ

Ранняя вясна гэтага года патрабуе выключна аператыўнага агратэхнічнага кіраўніцтва сяўбой з боку земельных органаў, выходзячы з умоў кожнага раёна, сельсовета, калгаса. Усякае адміністраванне і спробы падыходу з адной меркай да ўсіх калгасаў у кіраўніцтве сяўбой могуць прынесці толькі шкоду. Партыя і ўрад не раз папераджалі супроць такіх «метадаў» кіраўніцтва.

Аднак, у Ельску кіраўнікі земельных арганізацый, захопленыя адміністрацыйным запалам, у пагоні за голымі лічбамі выканання плана, установілі «календарнае заданне» калгасам па сяўбе ранніх культур.

Гэта «календарнае заданне» за подпісам загадчыка райземаддзела Кімстача і райагранома Паўлава падрукавана ў раённай газеце ад 3 красавіка і ўвядзе сабою ні што іншае, як пералік усіх сельсаветаў і калгасаў з вызначаннем лічбы, якую павінен засяваць штодзенна кожны калгас і сельсовет, пачынаючы з 1 і па 15 красавіка.

Не прыходзіцца даказваць, што гэта «календарнае заданне», якое накідаецца ў канцылярыях сельсавета райземаддзела ад'ўдзвецца бюракратычным творам самага горшага віду, не мае нічога агульнага з сапраўдным большэвіцкім кіраўніцтвам.

Напрыклад, калгасу «Беларускі комунар», Кузьмінскага сельсовета, вызначана заданне засяваць штодзенна з 1 па 5 красавіка па 16 гектараў, з 5 па 10 красавіка — па 10 гектараў і з 10 па 15 красавіка таксама па 10 гектараў, разам 150 гектараў. Калгасу «Энергія», Санюкоўскага сельсовета, дана заданне з 1 па 10 красавіка засяваць штодзенна па 10 гектараў, з 10 па 15 красавіка па 10,4 гектара, разам 152 гектары.

Так механічна вызначаны заданні 67 калгасам раёна без уліку кліматычных і глебавых умоў, без уліку вытворчых магчымасцей кожнага калгаса. У раслік браліся толькі плошча, якая па паперы атрымліваецца агульная лічба ранніх культур (8.004 гектары) і ўсё. Характэрна, што за ўсім гэтым бюракратычным творам нямі ні аднаго слова аб якасці паляваных работ, якасці ворыва і агратэхнікі самой сяўбы. Есць толькі пагоня за лічбамі, за паперамі на шкоду ўраджаю.

Партыя і ўрад папярэдзілі земельных работнікаў, што «ік работа будзе ацэньвацца па выкананню планаў павышэння ўраджайнасці. План веснавой сяўбы не толькі ў гектарах, але і ў цэнтнерах ураджаю з гектара. Гэта важнейшае патрабаванне ставіцца для сяўбы 1936 года групе партыйных і Ельскім раёне.

РЫХТУЮЦЦА ДА СТАХАНАЎСКАЙ ВЯСНЫ

У калгасе імя газ. «Звязда», Зборскага сельсовета, Асіпавіцкага раёна, па-бальшавіцку падрыхтаваліся да вясны.

Інвентар увесь адрамантаваны, насенне за выключэннем грэчкі ўсё ядсартавана і высокай якасці.

НА ЗДЫМКУ: злева направа—загадчык сельскагаспадарчага аддзела райкома КП(б)Б т. Красно, кладаўшчык калгаса тав. Чагейлічык і дырэктар МТС тав. Драчоў правяраюць якасць насення.

Фота Я. САЛАВЕЙЧЫКА

Зрываюць соцспаборніцтва

ЛОЕВ. Калі на брыгадным сходзе абмяркоўвалі соцыялістычны дагавор паміж Лоеўскім раёнам і Рэчыцкім і Любецкім раёнамі Украінскай ССР, лепшая стахаяўка — звеннявая калгаса «Чырвоныя сцяга» Моця Андрыянаў заявіла, што яе звяно ставіць сваёю задачаю набываць узраджайнасць у два разы супроць запрактыкаваных планам.

Моця назвала лічбы. На бульбе, якую будуць садзіць па жытнішчу, звяно рашыла дабіцца 400 цэнтнераў з кожнага гектара. Ячмень, засеяны па бульбянішчу, звяно абавязалася даць 25 цэнтнераў і не менш 7 цэнтнераў ільнонасення і 9 цэнтнераў ільносемя з гектара.

Пачаліся барацьба за высокі ўраджай. Штодня звяно ўдумна вазіла гной на полі, выконваючы свае дзенныя нормы больш чым у паўтара раза. Асобных калгасніцы, як Гаўрык Ганна, Сіпела Маша, вывозілі па 12—14 вазоў, пры норме ў 7 вазоў.

Не спыніючы вывазу гною, звяно прыйшлося за збор попелу і птушынага памёту. Калі ў наступіла пашаход на поле і звяно пачала пасяўную, звеннявая Андрыянаў на некалькі раз на дзень звярталася і ўсталі ў калгас, калі можна прыступіць да ворыва. Нарэшце настаў доўгачаканы час. Моця і не падругі, рупліва рыхтаваліся сыпаць за пачаці прыгладзіцца да ўзгорка. Вось-вось падаюцца плугары і пачнуць араць. Сярод белае машыны. Але плугароў не выехалі.

На другі дзень паўтараецца тое-ж самае. Плугары нявырабі можа ў поле не выязджалі. Станавіцца крыўдна. Прапусціць дзень — значыць знізіць ураджай.

«Час ідзе. А плугары ўсё не выехалі. Дзеля злачыласся ходаньне з абмяркоўвала спажыванія часу. Чаму, у нас сарбата пачатку паляных работ. Моця пачынаюць разумець, што не ёсць пазьбегаўць. Але хто?

Не знайшоўшы на гэта адказу, Моця пайшла да свайго брыгадзіра Пазнякова Лаўрэна і пастаўіла пытанне аб выездзе на поле плугароў.

— Не, яшчэ рана. Бачыш, зямля не ўсім адпуліла. Мне здаецца, што пад каго выводзіць цюку на ворыва. Не пойдуць ў горы. Нашопіта спішацца. Паспеем, управімся, — прападаў Пазняк.

Толькі цяпер Моця зразумела, хто не высылаў плугароў. Брыгадзір Пазняк і не рупна падтрымаў з ім сваіх пачатак палявых работ. Сам брыгадзір перашкаджае стаханаўцам і не барацьбе за высокі ўраджай.

Г. КАГАН.

Дзе-ж арганізатарская роля райземаддзела?

ПАРЫЧЫ. (Ад спец. кар. «Звязды»). Пусты і цішы на палях. Дзеці, яе убачыш пару другую коней на баранаванні зябліва. Старшыня Чырвонага сельсовета, што павінны мець сваю вялікаю падарожную... Ворыва не захапіла наваля, у якой яшчэ на канцы...

— Хадзіць, мокра, у полі нельга працаваць, — ібы апраўдваючыся, заявіў сакратар райкома КП(б)Б старшыні калгаса не ўмеюць. Маі, ён-жа партарг тав. Круцячка.

Але справа не толькі ў гэтай залаце, колькі ў тым, што сакратар райкома тав. Качуба і іншым кіраўнікам дзейсна не падняўся супроць выключаных уздзіўленых і школьных разваханняў Кручанікі.

У Парыцкім раёне з іго пясчаныя глебамі, безумоўна, трэба разгортваць палявыя работы—баранаванне і ворыва, каб утрымаць у глебе веснавую вільгаць. Добра падрыхтаваць глебу пад раннія яравыя — бачная задача кожнага калгаса. На больш высокіх месцах трэба зараз-жа разгорнуць сяўбу.

Не гледзячы на гэта, работа на полі спынілася. Калгасы нечага «чакаюць». Трэба не выпадкова, бо раённыя кіруючыя арганізацыі таксама чакаюць «цёплага надвор'я, калі ўсе тыя ў полі выйдуць на дарозе».

Гэтыму ідуць і раённы, і цэнтры была праведзена нарада старшынь сельсаветаў, мяседзе пакупку аграномаў. Узяўшы вызначаныя пытанні пра вызначаны удзел старшынь сельсаветаў, «чакаць каб не сеяць, чакаць цёплага надвор'я».

Але быў і «парушальнікі аграгістычных установак. К прыкладу, тут брыгадзір калгаса «Перамога» т. Шараненка ў свайй брыгадзе поўнасцю падрыхтаваў глебу пад насенне яравых і засеяў некаторыя раннія культуры.

Нажаль такіх, як Шараненка, у раёне вельмі мала, бо іх не заахвочваюць, а наадварот, школьнікі разважаннямі аб надвор'і перашкаджаюць працаваць, стрымліваюць ініцыятыву.

П. ЧЫНУН.

ЗБІРАЮЦЬ ПОПЕЛ

Зборка попелу ў калгасе «Сельскор», Зборскага сельсовета, Асіпавіцкага раёна.

У калгасе сабрана 25 цэнтнераў попелу. Актыўна ўдзельнічаюць у зборы попелу калгасніцы Жаркевіч Алена, Жданэвіч Стэфа, Кавалёва Настася і Вішнік Агата.

НА ЗДЫМКУ: Вішнік Агата зносіць попел.

Фота САЛАВЕЙЧЫКА.

ЗМАГАЦЦА ЗА ПЯРШЫНСТВА Ў СПАБОРНІЦТВЕ

ЛЮБАНЬ. Ва ўсіх калгасах раёна праўрапрацавана дагавор соцыялістычнага спаборніцтва з асобнымі калгасамі Рагачэўскага і Кіеўскай абласцямі.

На агульным сходзе калгаснікаў калгаса «Ударнік», Любанскага сельсовета, быў заслуханы дагавор з кагідскім. Калгаснікі абавязаліся дабіцца ўраджаю зерневых 20 цэнтнераў з гектара і бульбы не менш 230 цэнтнераў з гектара.

Перадавая брыгада № 1—брыгадзір—удзельнік усебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці т. Махеевіч Міхась — абавязалася зняць ураджай зерневых з гектара 21 цэнтнер і бульбы — 250 цэнтнераў. Для гэтага ўжо многае пробнены: вывезена гною 1.500 тон на 60 гектараў, торфу 300 тон на 10 гектараў, мінеральных угнаенняў — 19 тон на 65 гектараў, сабрана попелу — 3 тоны і курынага памёту 1 тону з таким разлікам, каб ніводнага гектара не было не ўгноена. Сяўба ўсіх зерневых будзе праведзена за 7 дзён. Усе брыгады разбіты на звенні і замацаваны за імі ўчасткі.

Распрацаван дагавор і ў калгасе «Будаўнік», Рачэнскага сельсовета. Калгаснікі абавязаліся правесці сяўбу ў найкарацейшыя тэрміны. Ужо ўзарана 70 гектараў і ўгнаецца 136.

З вялікім уздымам абмяркоўвалі дагавор калгаснікі арцелі імя Леніна, Раднаўскага сельсовета. Тут праведзена баранаванне зябліва, ябараявана больш 30 гектараў. Калгас распачаў палявыя работы. Ураўна 45 гектараў. На час насення і чакаецца наставіць. Пасееі ячмень, лён і пшаніцу.

Заваяваць пяршынства ў спаборніцтве БССР з Чарнігаўскай і Кіеўскай абласцямі — над гэтым дахоўным працаваюць у калгасах усе палявыя работы.

М. ДАСТАНКА.

Пшаніца на Тураўшчыне

Старшыня калгаса «Чырвоная Тураўшчына», Запясоцкага сельсовета, тав. Вашкоў пакаваўшы полі, дзе сёлета сеяць яравую пшаніцу. Глеба лёгкая, добра апрацаваная. Ногі на лоставы харашыя у зямлі.

— А мы тут толькі прабаронавалі пакіру пшаніца... бурацца на пшаніцы.

Летась тут была бульба. Глеба ўгноеная, пераараваная. На зімку яна яшчэ раз прабаранавана і пераарана.

На другім участку, які сёлета падрыхтаван пад пшаніцу, летась сеялі буракі. Гэты папярэдні не ўступае ніякай перавазе. Зямля таксама і хлеба ўгноеная. У 30 хвае прадзенае, як мае у сабе патрабоўны для пшаніцы солі.

Старанна вывучаюць калгаснікі глебы пад багацейшую культуру. Веснай, як толькі выярэцца снег і часна раніца, калгас прабараноўвае зябліва ў тры сляды. Баранавалі барочамі «Зігзаг».

На першым участку глебы узараваная. Глеба прасачае. Дзеня пад ворыва ранняй культуры. Будзе сеяць на ўсходзе. Чатырохпольнае пшаніцы. Ізаючы цішыню...

Насенне загадзя падрыхтавана да сяўбы. Яно ачышчана, абсталявана і набрана пашто вялікі бывае. Пшаніцу калгас сее абгатную на лепшую яравую пшаніцу пароды «Пэйзум». Яна вылучана...

Сёлета ў калгасе пшаніцы вазьме... па раённаму ўраджаю. Пасева... пшаніцу...

У 1936 годзе калгас... ўраджайнасці пшаніцы. У 1935 годзе сабрана пшаніцы з гектара 18 цэнтнераў з гектара.

ПА ЗВОДЦЫ УСЁ У ПАРАДКУ

У Чырвеньскім раёне яшчэ далёка не поўнасцю закончана падрыхтоўка да веснавой сяўбы. План вывазкі гною на палі выканан толькі на 44 проц., торфу — на 72,5 проц.

Яшчэ дагэтуль ня ўсе калгасы яшчэ канчаткова засыпана насенне зерневых культур. Праз тыдзень прарушчаны 93,6 проц. насення пшаніцы. У калгасе «Камбайн» трыер стаіць без работы.

У зводцы райземаддзела значыцца, што сельскагаспадарчы інвентар у калгасах адрамантаваны поўнасцю. У сапраўднасці-ж рад калгасаў рамонт не скончылі.

Неадрамантаваны плугі і бораны ў калгасах «Пуцілавец», імя Кагановіча, «Чырвоны партызан» і іншых.

Калгасы не вывезлі мінеральнага ўгнаення. На станцыі Смалявічы ляжыць 75 тон фасфарытнай мукі, калійнай солі і сільвініту. Не выбраны са склада Белгаспастая фарсафага і парашок «АБ» для пратручвання насення. На складзе МТС не выбраны поўнасцю гаручага.

Райземаддзел і МТС лічыць, што ў раёне ўсё ў парадку і да сяўбы гатовы.

АСТАПЕНКА.

УСЕСАЮЗНАЕ СПАБОРНІЦТВА МТС

ПРАЦАВАЦЬ БЕЗ ПРАСТОЮ, АРАЦЬ НА „ВЫДАТНА"

Трактарысты машынна-трактарных станцый БССР выходзяць на палявыя работы. На ворыве, на сяўбе, на закрыццю вільгаці павінны праявіцца праверка практычнага ажыццяўлення самаабавязацельстваў, узятых на ўсесаюзным спаборніцтве МТС.

Трактарысты Нараўлянскай МТС спаборнічаюць з трактарыстамі Ельскай МТС. Уклюўшыся ў спаборніцтва, яны абавязаліся даваць на змену не менш 5 гектараў ворыва на трактар, выканаць не менш 15 проц. гаручага. Выйшлі на ворыва, ў першы-ж дзень трактарыст Папок Іван дабаўся, што ён мог таксама выконваць свае абавязацельствы. Ён узараў за змену 6 гектараў. Трактарыст Піліпрок Казлоў узараў 5 з паловай гектараў.

Брыгадзіры трактарных брыгад Касцюковіцкай МТС т. Разанцаў і т. Емельяненка абавязаліся выкананне выканаць на кожны трактар не менш 950 гектараў, эканоміць сто бензіну аранаца адзінага гектара на 20 проц.

Касцюковіцкая МТС выдзеліла 9 калгасаў, у якіх будзе дабівацца рэкордных ураджаяў: 23 цэнтнеры зерневых і 10 цнт. ільнавалакна з гектара.

Трактарысты Хоцімскай МТС, уключыўшыся ва ўсесаюзнае спаборніцтва, узялі на сябе тэарэтычную падрыхтоўку на курсах і выйшлі на сяўбу ўзброенымі ведамі агратэхнікі. Дырэкцыя МТС падрыхтавала 70 новых трактарыстаў замест 40 па плану Наркамзема, навучыла 30 ільнокрэбільшчыкаў замест 10 па плану.

Знатныя брыгадзіры трактарных брыгад Хоцімскай МТС тав. Чачык і Кавалёў абавязаліся даць на кожны трактар па сваіх брыгадах 1.200 гектараў ворыва, зэканоміць 20 проц. гаручага. Лепшыя трактарысты-стаханаўцы тт. Чубаноў і Барбоў паставілі задачу — ўзараць сваімі трактарамі не менш як па 1.500 гектараў.

Большасць раёнаў Савецкай Беларусі распачалі палявыя работы. Сотні трактароў выйшлі на ворыва і сяўбу. Трактарысты БССР, уключыўшыся ў спаборніцтва з Кіеўскай і Чарнігаўскай абласцямі, абавязаліся дабіцца найлепшых вытворчых паказальнікаў. Каб выканаць гэта абавязацельства і заваяваць пяршынства ў спаборніцтве, патрэбна выключна чотная арганізацыя работы ў брыгадах. Ні адной мінуты прастою з-за неарганізаванасці, з-за адсутнасці гаручага. Працаваць без адзінага прастою, араць выключна на «выдатна».

НОВЫЯ МАШЫНЫ КАЛГАСНЫМ ПАЛЯМ

НА ЗДЫМКУ: састаў з камбайнамі «Сталінец» на ст. Ілавайскае (Данецкай чыгункі).

Фото ГРОШАВА (Саюзфото)

ЛЕПШЫЯ ЗЕМЛІ—ПАД НАСЕННЫЯ ЎЧАСТКІ

Соўнаркам Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) у свайй пастанове аб плане веснавой сяўбы 1936 года абавязалі выдзеліць у кожным саўгасе і калгасе насенныя ўчасткі для пасеву чарговых гатункаў і палепшаным адборным насеннем.

Гэта мерапрыемства павінна адыграць велізарную ролю ў палепшанні насеннай справы, на заключэнне якое ўказаў таварыш Сталін яшчэ на XVII з'ездзе партыі.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) устанавілі размеры насенных участкаў па азімай пшаніцы (звыш 12 працэнтаў ад пасеўнай плошчы пад гэтай культурай), на ярой пшаніцы — 13 проц., па ярым і ячменю — 13 проц., па яравой пшаніцы — 10 проц., па аўсе — 11 проц. Для засеву участкаў павінна выбірацца наадборна насенне лепшых гатункаў, каб насенныя участкі былі высокаўраджайнымі, адборнымі, поўнасцю ачышчанымі ад пустазелля і прымешак другіх культур.

У радзе саўгасаў і калгасаў БССР насенне вельмі засмечана пустазеллем і прымешкамі, напрыклад, пшаніца з аўсом, аўсы з ячменем і г.д. Таму прырадзе адбор (прас) і мітла ў жыце, пырнік ў пшаніцы і інш. У насенні, калі няма адборнага насення на насенных участках, трэба іх адборваць — вылучаць з пасеваў пшаніцы тыя-ж калгасы, дзе маюцца сартавыя насенне...

Прымешкі зерна другіх культур — напрыклад, ячменю і аўса ў насенні яравой пшаніцы, аўса ў ячмені, жыта ў азімай пшаніцы таксама неабходна поўнасцю ачышчаць ад насення, якое яны засмечваюць.

Для насенных участкаў кожны саўгас і калгас не магчымасці выбіраць лепшыя ўчасткі. Такімі гатункамі ў нашых умовах з'яўляюцца: «Лютэсцэнс 062», азімая жыта «Вятка», і іншыя. Насенныя ўчасткі павінны быць размешчаны на лепшых землях, і трэба такія ўчасткі, каб ні прадухіляліся сябе за ўмовах з'яўляецца гаспадары.

Насенныя ўчасткі для кожнай культуры, згодна пастанове СНК СССР і ЦК ВКП(б), выдзяляюцца ў палях севазвароту. Пры выборы ўчастка трэба ўлічваць папярэднікі і гатункі і пасля шматгадовых траў, з пясчаных ачышчаных глеб. Ураджаі першай культуры вызначаюцца для пасева...

Насенныя ўчасткі азімых культур, пасля, як толькі падсохне глеба, неабходна прабаранаваць у 2 сляды. Баранаваннем разбураецца скарынка, якая часта стварыцца на заплываючых глебах. Пры стварэнні скарынкі нельга пагражаць у сыпаць пасля дажджоў...

Насенныя ўчасткі пашаравалі, асабліва старанна падрыхтоўваць. Вось насенныя ўчасткі... прыгаданы ручная пропалка...

На азімых культурах, якія насенны ўчастак 1935 года, насенныя ўчасткі выдзяляюцца на плошчах, дзе насенне праведзена гатунковым насеннем, добра перазімаваўшы...

Прыпасы насенных ўчасткаў у палях севазвароту...

Уборку, абмалот і захаванне ўраджаю з насенных участкаў трэба праводзіць нараўне з іншымі, забяспечваючы высокую якасць насення.

Для насенных участкаў вызначаюцца брыгады, звенні...

Дзелячы плошчы з саюзлымі мінеральнымі ўгнаеннямі, райзалішчы...

Дазваляюцца, каб насенныя ўчасткі... насенныя ўчасткі працягваюць па...

Агроном ЗАГАРЭЛЬСКІ.

Насенныя ўчасткі патрабуюць асаблівага старанна памяці. Яны павінны быць чыстымі ад пустазелля...

Насенныя ўчасткі для азімых культур павінны быць вылучаны на ўзроўні сабраных ураджаяў.

Турайскі раён кожны год дабіваецца высокай ураджайнасці пшаніцы ў БССР ураджаі пшаніцы, асабліва яравой. Калгас «Дзіраж», Тураўскага сельсовета, зняў з гектара 24 цэнтнеры яравой пшаніцы. Не адсталі ад яго калгасы «Чырвоны пуцілавец», «Новае жыццё», «Чырвоны памежнік» і інш.

Калгасы раёна дабіваюцца высокага ўраджаю пшаніцы пасля лепшых папярэднікаў, угнаення... аж тым...

Калгасы не стаяць, каб вызначыць ураджайнасць... трэба...

У плошчы 1936 года ураджай... у 1934 годзе... 20 цэнтнераў.

Калгасы аддалі пшаніцы... 1.320 гектараў.

А. ЛОСЬ.

Нефелін, як угнаенне

У радзе раёнаў БССР завезены для ўгнаення глебы нефелін, ўлічана вялікія ўласцівасці якога, па парадку пазняны, яшчэ мала вядомы на месцах.

Нефелін прывозіцца да нас з Хібін (Кольскі паўвостраў) і з'яўляецца адыходам пры перапрацоўцы апатыта (сыравіна для атрымання фасфарнага ўгнаення).

Нефелінавая ўгнаенне мяшанае з суперфасфатам. Трэба адзначыць некалькі асаблівасцей гэтага ўгнаення.

У складзе нефеліна ёсць: 5—7 проц. калія і каля 2 проц. фосфарнай кіслаты. Значыць, нефелін з'яўляецца каліева-фосфарным угнаеннем, прычым калій, і фосфар у нефеліне паступаюць у больш вольна раствараючы ў глебах. Адмыслоўна, праводзіць таксама, што больш лёгкіх глебах...

У нефеліне знаходзіцца таксама натрый да 12—15 проц. як, як і калій, з'ўдзяецца пачолачным элементам, таму пры сваім растварэнні ён будучы прыкметна падкісляць глебу.

Такім чынам, нефелін трэба прыманяць на кіслых, падзолістых глебах, у колькасці каля 10 да 12 цэнтнераў на гектар; дзенне яго распачоўджвання на 4—5 год. Адначасова з нефелінам неабходна ўносіць арганічныя ўгнаенні (гной, торф, кампосты), або мінеральныя азот (селітру, сульфат-амоній) і прыбаўкай фасфарытных угнаенняў (сільвініт). Нефелін яшчэ ўносіцца пад восеньскае ворыва, найлепш пад глебы, якія маюць вапна...

Заўважаць нефелін трэба як можна раней, пад першае ворыва, пасля папярэдняга баранавання ворыва.

Навукова-кансультацыйнае бюро Беларускай акадэміі навук

АКАДЭМІК АФАНАСЬЕЎ.

Турцыя патрабуе змены дагавору аб пралівах

АНКАРА, 11 красавіка (БЕЛТА). Анаталійскае агенцтва паведамляе:

«Паколькі дагавор аб пралівах не адпавядае больш патрабаванням безапаснасці і абароны Турцыі, урад Турцыі рашыў звярнуцца з нотай да ўсіх дзяржаў, падпісаўшых дагавор, аб змене апошняга. Нота будзе адпраўлена зацікаўленым дзяржавам 11 красавіка».

***

ЛОНДАН, 11 красавіка. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, советнік турэцкага пасольства сёння ўручыў англійскаму міністэрству замежных спраў тэкст турэцкай ноты, якая высоўвае пытанне аб умацаванні Дарданел. Думаюць, што заява аб адносінах Англіі да гэтага пытання будзе зроблена не раней 15 красавіка.

Паведамленне лакарнскіх дзяржаў

ЖЭНЕВА, 11 красавіка. (БЕЛТА). Тут апублікавана паведамленне лакарнскіх дзяржаў, у якім гаворыцца:

— Прадстаўнікі Бельгіі, Францыі, Англіі і Італіі, падпісаўшыя лакарнскі дагавор, сустрэліся ў Жэневе 10 красавіка 1936 года для абмену думкамі.

Яны прынялі да ведама намеры, выказаныя германскім урадам у яго мемарандуме ад 31 сакавіка 1936 года.

Прадстаўнікі дзяржаў адзначылі, што **германскі ўрад нічым не садзейнічаў аднаўленню давер'я,** неабходнага для перагавораў аб новых дагаворах, што зрабіла-б магчымым неадкладны ўсеагульныя перагаворы і прымяненне арт. 7 прапаноў, складзеных у Лондане 19 сакавіка (г. зн. аб пактах узаемнай дапамогі).

Прадстаўнікі чатырох дзяржаў лічаць, аднак, пажаданым поўнасцю скарыстаць усе магчымасці прымірэння. З гэтай мэтай неабходна ў першую чаргу высветліць рад пунктаў германскага мемарандума, у асаблівасці тых, на якія ўказваецца ва французскім адказе. З гэтай мэтай прадстаўнік Англіі ўвойдзе ў кантакт з германскім урадам, у прыватнасці, запытаецца, якое значэнне прыдавалася германскім урадам двухбаковым дагаворам, якія ён прапанаваў, і ў якой меры гэтыя дагаворы маглі-б уваходзіць у рамкі калектыўнай безапаснасці ці ўзаемнай дапамогі, прадугледжанай у статуце Лігі нацый.

Прадстаўнікі дзяржаў прынялі да ведама, што гутаркі паміж генеральнымі штабамі пачнуцца 15 красавіка г. г.

Яны пастанавілі перадаць французскі план міру ў Лігу нацый для дэтальнага разгляду. Пры ўмове згоды германскага ўрада будзе перадан Совету Лігі нацый таксама і германскі мемарандум, аднак з улікам заўваг, зробленых вышэй па пытанню аб аднаўленні давер'я.

Прадстаўнік Італіі аставіў адкрытым пытанне аб адабрэнні яго ўрадам прынятых прапаноў.

ВАЙНА Ў АБІСІНІІ

НОВЫЯ СПРОБЫ ПРЫМІРЭННЯ

ЖЭНЕВА, 10 красавіка. (БЕЛТА). Сёнешняе пасяджэнне «камітэта трынаццаці» Лігі нацый пачалося з даклада старшыні Мадар'яга аб яго перагаворах з італьянскім дэлегатам Алоізі. Мадар'яга паведаміў, што Мусаліні настойвае на прыездзе ў Рым для перагавораў як яго, так і генеральнага сакратара Авеноля.

Англійскі міністр замежных спраў Ідэн заявіў, што нельга марудзіць з перагаворамі аб перамір'і і таму трэба склікаць прадстаўнікоў абодвух бакоў для папярэдніх перагавораў у Жэневе і першую сустрэчу наладзіць 14 красавіка, калі прыедзе італьянскі дэлегат. Таму, на думку Ідэна, не трэба камандыраваць Мадар'ягу ў Рым. З гэтай прапановай камітэт згадзіўся.

Камітэт па прапанове Ідэна рашыў сабрацца зноў 16 красавіка, каб заслухаць даклад Мадар'ягі аб першай стадыі перагавораў.

Прынята рашэнне сабраць «камітэт восемнаццаці» на наступны дзень пасля «камітэта трынаццаці», а іменна 17 красавіка. Фармальна парадак дня гэтага пасяджэння будзе складацца з праверкі выканання ўжо існуючых санкцый, але, несумненна, рашэнне будзе вытлумачана, у прыватнасці ў Англіі, як намёк на магчымасць прымянення далейшых мер, калі Італія не згодзіцца на перамір'е.

ЗАЯВА АБІСІНСКАГА ДЭЛЕГАТА

ЖЭНЕВА, 9 красавіка. (БЕЛТА). Сёння дэлегат Абісініі Вольдэ Марыам бачыўся з Ідэнам і са старшынёй «камітэта трынаццаці» Мадар'яга. Як перадаюць, Вольдэ Марыам заявіў, што **Абісінія гатова пачаць мірныя перагаворы непасрэдна з Італіяй,** але паколькі гэтыя перагаворы павінны адбывацца ў рамках Лігі нацый, Абісінія настойвае, каб прысутнічалі прадстаўнікі Лігі нацый. Паведамляюць, што абісінскі дэлегат зноў паставіў перад Мадар'ягай пытанне аб канкрэтнай дапамозе Абісініі.

Георгій Чэрных у Маскве

МАСКВА, 11 красавіка. (Кар. **«Звязды»**). Сёння раніцай у Маскву праездам на Далёкі Ўсход прыехаў пагранічнік-добраахвотнік Георгій Чэрных. На Беларускім вакзале яго сустрэлі героі-пагранічнікі Далёкага Ўсходу ордэнаносцы тт. **Чэпуштанаў і Палкоўнічэнка.**

Георгій Чэрных сёння знаёміўся з Масквой і пабываў у метро. Ён сустрэўся з беларускай дэлегацыяй на X з'ездзе ВЛКСМ.

ДА ГАДАВІНЫ СМЕРЦІ МАЯКОЎСКАГА

Саюз совецкіх пісьменнікаў БССР разам з інстытутам літаратуры і мовы Беларускай акадэміі навук 16 красавіка арганізуе ў Доме пісьменніка вечар, прысвечаны 6-й гадавіне з дня смерці вялікага паэта рэволюцыі Уладзіміра Маякоўскага. Дырэктар інстытута літаратуры і мовы БелАН тав. **Краснеўскі** зробіць даклад аб жыцці і дзейнасці паэта-трыбуна. З чыткай сваіх твораў і выказваннямі аб творчасці Маякоўскага выступяць народныя паэты рэспублікі Янка Купала і Якуб Колас, паэты Александровіч, Ізі Харык, Броўка, Глебка і інш.

Дзяржаўная бібліятэка імя Леніна 14 красавіка адкрывае выстаўку, прысвечаную творчасці Маякоўскага. (БЕЛТА).

КАРНАВАЛЬНАЯ КАЛОНА «ВЯСЁЛЫХ РЭБЯТ»

БАРЫСАЎ, 11 красавіка. (БЕЛТА). На прадпрыемствах горада разгарнулася падрыхтоўка да Першага мая. Рабочыя запалкавай фабрыкі імя Кірава вывучаюць першамайскія рэволюцыйныя песні, рыхтуюць выступленне на дэманстрацыі карнавальнай калоны «Вясёлых рэбят». Комсамольцы фабрыкі выйдуць на дэманстрацыю ў аднолькавых прыгожых касцюмах. У дзень свята стаханаўцы атрымаюць ад трыкутніка падарункі. Да свята будзе агучан гарадскі кінотэатр «Чырвоная зорка».

ПАСЯДЖЭННЕ ГАРАДСКОЙ ПЕРШАМАЙСКАЙ КАМІСІІ ЛЯ МІКРАФОНА

Заўтра ў 20 гадзін 30 мінут адбудзецца пашыранае пасяджэнне менскай гарадской першамайскай камісіі, якое будзе трансліравацца па радыё. На пасяджэнні будуць заслуханы даклады дырэктароў прадпрыемстваў і старшынь фабзаўмясцкомаў аб ходзе падрыхтоўкі да свята. На гэтым-жа пасяджэнні камісія зробіць агляд першамайскіх праграм мастацкай самадзейнасці прадпрыемстваў і калгасаў Менскага раёна. Выступіць джаз завода імя Варашылава, хор фабрыкі «Комунарка», польскі хор калгаса «Ўсход», Каралішчанскага сельсовета, музыканты Бароўскага сельсовета, выканаўцы калгасных частушак з Ратамскага сельсовета і інш.

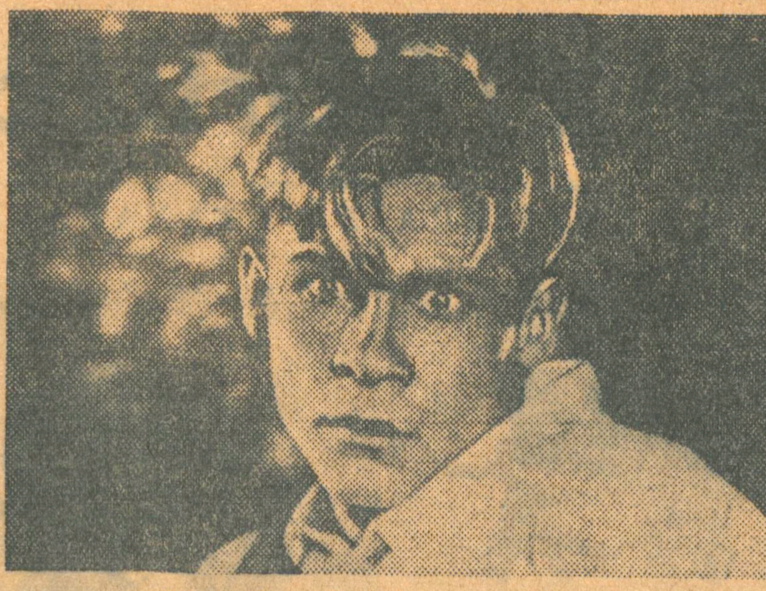

Кадр з фільма «Партыйны білет». НА ЗДЫМКУ: артыст Малаеў у ролі Яшы. Саюзфота.

„ПАРТЫЙНЫ БІЛЕТ"

10 красавіка партыйны актыў Сталінскага раёна (Менск) з захапленнем прагледзеў новы выдатны фільм «Партыйны білет». Ніжэй мы друкуем водзывы.

ЯРКІ І ПРАЎДЗІВЫ ФІЛЬМ

Фільм «Партыйны білет» мае вялікую каштоўнасць. [illegible]

ЛІТВІН
Сакратар Сталінскага гаррайкома КП(б)Б.

ВЫДАТНЫ ФІЛЬМ

[illegible]

ШАМЕС
Сакратар парткома завода імя Кірава.

АКТЫЎНАЯ ТЭМА

Такіх карцін, якія-б з такім майстэрствам, праўдзівасцю паказвалі, як хітра і лоўка маскіруецца вораг я першы раз бачу. У гэтай карціне праўдзіва паказаны нашы заклятыя класавыя ворагі.

Карціна «Партыйны білет» дапамагае нам разбірацца ў людзях, дапамагае ўзняць большэвіцкую пільнасць і глыбока вывучаць кожнага чалавека.

БЛАДЫКА
Сакратар парткома БелАН.

ЦІКАВЫ, ПРОСТЫ І ЗРАЗУМЕЛЫ ФІЛЬМ

Фільм «Партыйны білет» прысвечан пытанню [illegible]

БЛЮШТЭЙН, СМІРНОЎ, ЦАРАЎ І ЛАЗОЎСКІ.

ЗМЕСТ, ЯКІ ХВАЛЮЕ

Кінофільм «Партыйны білет» вучыць, як трэба распазнаваць класавага ворага [illegible] там сваю шкодную справу, прыкрываючыся маскай актывіста.

Фільм паказвае, як трэба берагчы партыйны білет і як трэба павышаць класавую пільнасць. Карціна «Партыйны білет» яшчэ раз падкрэслівае, што там, дзе няма класавай пільнасці, арудуе класавы вораг.

Комуністы завода імя Варашылава ЛАНЕЎСКІ, АЙЗМАН, МАКЛАКОЎ.

АДКРЫЛАСЯ ГАЛІННАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ АБУТКОВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Учора ўдзень у клубе фабрыкі імя Кагановіча адкрылася ўсебеларуская галінная канферэнцыя абутковай прамысловасці. [illegible] Канферэнцыю адкрыў намеснік наркома мясцовай прамысловасці БССР т. **Галуза.** [illegible] т. Перкін.

УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД ГЛУХАНЯМЫХ

10 красавіка ў Менску адкрыўся II усебеларускі з'езд глуханямых. [illegible] аб'яднання глуханямых.

Учора раніцою быў заслухан справаздачны даклад старшыні цэнтральнага праўлення Беларускага аб'яднання глуханямых тав. Раманчыка. Вечарам пачаліся спрэчкі па дакладу.

На з'ездзе адкрыта выстаўка вырабаў глуханямых — металістаў, швэйнікаў, абутнікаў і т. д.

ГАНДЛЁВАЯ ХРОНІКА

* Да 1 мая ў Менску адкрыюцца 7 новаабсталяваных буйных магазінаў: кандзіцерскі па Совецкай вул. № 67, хімічных вырабаў — на рагу Энгельса і Совецкай вуліц, фруктовы — па Ленінскай № 32, табачны і піонерскі па Совецкай вуліцы № 60 і інш.

* Раённая пякарня ў Горках 7 красавіка адкрыла добра абсталяваную булачную-кафейную. Праз кожныя 3 гадзіны з пякарні ў кафейную дастаўляецца больш 30 гатункаў свежых высокаякасных белабулачных вырабаў. У кафейнай ёсць гарачае какао, кофе, малако, марожанае і прахладжальныя напіткі. Булачныя-кафейныя таксама адкрыты ў Быхаве, Гарадку, Касцюковічах, Шклове і Старых Дарогах і будуюцца яшчэ ў 14 раёнах.

* Менскі гарадскі аддзел унутранога гандлю ў мэтах спецыялізацыі магазінаў горада распрацаваў план гандлёвай сеткі. Рад магазінаў будзе ўзбуйнен, у рэзультаце чаго агульная колькасць іх у горадзе скароціцца. У сярэднім на адзін магазін прыйдзецца па 63 квадратныя метры гандлёвай плошчы (цяпер — 52 метры). У гэтым годзе ў Менску адкрыецца 14 магазінаў, абсталяваных у новых дамах. Усяго гандлёвая сетка Менска зойме ў гэтым годзе 24.338 квадратных метраў.

ЗДАРЭННІ

* **Афяра безнагляднасці.** 11-гадовы Ю. К. Фёдараў, падкатваючыся на пярэдняй падножцы прыцэпнага вагона трамвая, ударыўся аб слуп, сарваўся з падножкі і папаў пад трамвай. Цела забітага накіравана ў судова-медыцынскі інстытут.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ПРАКУРАТУРЫ РЭСПУБЛІКІ

[illegible]

Намеснік пракурора БССР ГЛЕЗЕРАЎ.

Навіны мастацтва

* У Менску ў канцы мая пачнуцца гастролі маскоўскага тэатра імя Вс. Мейерхольда. Тэатр прыедзе ў поўным складзе і будзе працаваць у памяшканні Першага Беларускага дзяржаўнага тэатра. Будуць пастаўлены «Лес», «Горе уму», «33 обморока» і «Свадьба Кречинского».

* У Полацку арганізован акруговы калгасна-соўгасны тэатр. Калектыў тэатра складаецца з найбольш таленавітых трамаўцаў і членаў драматычных гурткоў. Дырэктар тэатра і мастацкі кіраўнік — тав. Чурына. Тэатр у пачатку мая пакажа ў калгасах і соўгасах сваю першую пастаноўку п'есу «Шаспёра любімых».

* Гастролі украінскага перасоўнага тэатра адбываюцца ў Чавусах. У рэпертуары тэатра каля 20 пастановак, сярод іх «Наталка Палтаўка», «Майская ноч» і інш.

ПАВЕДАМЛЕННІ

12 красавіка 1936 года, у 2 гадз. дня, у памяшканні кіно «Чырвоная зорка» адбудзецца нарада трыкутнікаў прадпрыемстваў і ўстаноў Варашылаўскага раёна па пытанню падрыхтоўкі да правядзення свята 1 мая.

Дакладваюць: з завода імя Молатава, трампарка, электрастанцыі, фабрыкі імя 8 сакавіка і імя Фрунзе.

Пасля нарады прагляд карціны «Партбілет».

Варашылаўскі гарком КП(б)Б.

13 красавіка 1936 года, у 6 гадзін вечара, у клубе імя Сталіна (рог Комсамольскай і Інтэрнацыянальнай вуліц) адбудзецца інструкцыйны даклад для партактыва, прапагандыстаў, агітатараў, чытчыкаў і бяседчыкаў аб міжнародным становішчы.

Дакладчык — памочнік начальніка гарнізона па палітчасці — дывізіённы камісар т. ЮНГ.

Уваход па запрашальных білетах.

Культпроп Кагановіцкага РК КП(б)Б.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Першы Беларускі дзяржаўны тэатр БДТ-1 — 12 красавіка „ПЛАТОН КРЭЧЭТ". Пачатак у 8 г. веч. Білеты ў касе тэатра

ПАМЯШКАННЕ ПОЛЬСКАГА ТЭАТРА (Совецкая, 17, тэл. 25-153)
З 20 красавіка гастролі рускага тэатра Чырвонай арміі БВА.
Рэпертуар: «Смерть Иоанна Грозного», «Далекое» «Слава».

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
Ад 13 красавіка Гукавы мастацкі фільм вытворчасці БЕЛДЗЯРЖКІНО
СЛАВА СВЕТУ
У галоўных ролях: Заслуж. артысты рэспублікі — В. ГАРДЗІН, Н. КМІТ, арт. Б. ШЛІХЦІНГ, С. МАГАРЫЛ.
У праграме кінохроніка Саюзкіно.

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»	Гукавы мастацкі фільм „ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЕ ПЕТРА ВІНАГРАДАВА"
Кіно „СПАРТАК"	Вядомы выдатны фільм „БЛАКІТНЫ ЭКСПРЭС"
Гукавы кінотэатр „Чырвоная зорка"	Гукавы мастацкі фільм „Мы з Кранштата"
Гукавы кінотэатр „ПРОЛЕТАРЫЙ"	1. Новы гукавы фільм Чалавек і малпа. 2. Выступл. артыста Грыгорыя Красавіна

ГУКАВЫ КІНОТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"

Ад 13 красавіка НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
ПАРТЫЙНЫ БІЛЕТ
вытворчасць кіностудыі МОСФІЛЬМ
Сцэнарый — К. Вінаградскай
Рэжысер — І. Пыр'еў.
У галоўных ролях: Заслуж. артыстка рэспублікі Ада ВОЙЦІК
Заслуж. артыст рэспублікі А. АБРЫКОСАЎ
Заслуж. артыст рэспублікі ГАРУНОЎ і інш.
Каса адкрыта ад 12 гадзін дня || Пачатак сеансаў: 5-45, 7-30, 9-15 і 11 гадзін вечара.
Спазніўшыяся на сеанс не дапускаюцца.

ДА ВЕДАМА ПАДПІСЧЫКАЎ на выданне „История гражданской войны".
ВЫШАЎ З ДРУКУ і рассылаецца ўсім падпісчыкам, якія прыслалі сваю згоду атрымліваць выданне па новай цане, першы том «История гражданской войны».
Падпісчыкам, не прыслаўшым сваёй згоды атрымліваць першы том па новай цане, або не ўдакладніўшым свайго адрасу (калі з моманту падпіскі была змена жыхарства), першы том не рассылаецца.
Каб пазбегнуць ануляцыі падпіскі або засылкі кніг, беларускае аддзяленне КОГІЗ'а просіць паўторна ўсіх падпісчыкаў, не прыслаўшых да гэтага часу сваёй згоды і не ўдакладніўшых сваіх адрасоў, неадкладна іх прыслаць, бо ў адваротным выпадку першы том рассылацца не будзе.
Падпісчыкі, пражываючыя ў г. Менску, павінны зайсці за атрыманнем тома асабіста па адрасу: г. Менск, Совецкая, 41-12, аддзел падпіскі беларускага аддзялення КОГІЗ'а.
КОГІЗ.

ГРАМАДСКІ УНІВЕРСІТЭТ БЕЛНІТО СОЦЗЕМЛЯРОБСТВА (Комсамольская, 25, Дом тэхнікі, тэл. № 25-649)
14 КРАСАВІКА, у 7 гадзін вечара, адбудзецца
ЛЕКЦЫЯ-ДАКЛАД
праф. ПРАТАСЕНІ на тэму: «Асноўныя прыёмы хімізацыі соцземляробства ў БССР».
Уваход вольны.
БЕЛНІТО СОЦЗЕМЛЯРОБСТВА.

ДА ЎВАГІ совецкіх і каапэрацыйных арганізацый, навуковых інстытутаў, лабараторый, школ, лячэбных устаноў, соўгасаў, калгасаў, МТС і ЖАКТАЎ.
У бліжэйшыя дні АДКРЫВАЕЦЦА ў Менску, па Совецкай вуліцы, рог Энгельса 85/24
СПЕЦЫЯЛЬНЫ МАГАЗІН ХІМІЧНЫХ ТАВАРАЎ
„САЮЗХІМСНАБЗБЫТ"
Магазін будзе мець заўсёды ў продажы:
Кіслоты: серная, саляная, азотная, воцатная і борная.
Шчолачы: едкі калій, едкі натр, піццевая сода, шчолак для спіркі бялізны, хлорная вапна.
Солі: бура, нашатыр, квасцы, медзяны купарос, жалезны купарос і хромавыя солі.

РЭАКТЫВЫ І ФОТАХІМІКАТЫ
Мінеральныя ўгнаенні — для сельскай гаспадаркі і індывідуальных рабочых агародаў.
Сумесі для ўгнаення: — для любіцельскага садоўніцтва, агародніцтва і цветаводства для паляпшэння росту і павелічэння ураджайнасці раслін.
ЯДЫ: для барацьбы з садовымі і агароднымі шкоднікамі.
АНІЛАКРАСІЛЬНІКІ — вышэйшай якасці для афарбоўкі тканін шэрсцяных, шаўковых і баваўняна-папяровых.
ЛАКАФАРБЫ — нафталін, жэлацін.
БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ САЮЗХІМСНАБЗБЫТА.

УЗОРНА-РОЗНІЧНЫ МАГАЗІН „БЕЛШВЭЙСНАБЗБЫТА" (рог вул. Луначарскага і Совецкай)
ДА ВЯСНОВА-ЛЕТНЯГА СЕЗОНА паступаюць штодзенна ў продаж:

мужчынскія кастюмы і польты, жаночыя касцюмы і польты. Поўны дзіцячы асартымент дашкольнага і школьнага ўзросту.
жаночыя блузы, шаўкавыя плацці, бялізна і галаўныя ўборы.

МАГАЗІН АДКРЫТ з 10 гадзін раніцы да 5 з палов. гадз. вечара (апрача выходных дзён: 2. 8. 14. 20. 26).
Дырэкцыя.

ДА ВЯСНОВАГА СЕЗОНУ
У ФУТРОВЫХ МАГАЗІНАХ:
г. Менск. № 1 Ленінская, 16,
„ „ № 2 Совецкая, 71,
г. Гомель, № 3 Совецкая, 2,
г. Магілеў, № 4 — Першамайская, 21,
г. Віцебск, 5 — вул. „Праўды", 3,
г. Бабруйск № 6 — Соцыялістычная, 122.
ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР вырабаў з кроту:
каўнярЫ жаночыя — фасон стойка, для аддзелкі сукенак, вясновых паліто і жакетаў
Цана ад 15 да 30 руб.
Жакеты жаночыя, шапачкі-берэты і інш. вырабы з кроту.
Гаржэткі з лісіцы натуральнай і крашанай п/чорнабурую, цана ад 75 да 120 руб.
Таксама ёсць у вялікім выбары манто, жакеты, жаночыя каўняры, мужчынскія і дзіцячыя з рознага меху і інш. футровыя вырабы.
БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА САЮЗМЕХГАНДАЛЬ

Згубленыя і ўкрадзеныя дакументы

ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ:

Калейчык К. І. — вайсковы білет і часовае пасведчанне ўзамен пашпарта; Роліч А. Д. — пашпарт; Асіповіч А. К. — профбілет; Манюкевіч К. Д. — профбілет; Босько Н. А. — метрычны выпіс; Гулейчык Г. Ф. — пашпарт і метрычны выпіс; Футэрфас Я. І. — профбілет.

АДРАС РЭДАКЦЫІ і выдавецтва «Звязды»: Совецкая, 63. Тэлефоны: Адказны рэдактар—21-352; нам. адказнага рэдактара—25-188; сакратарыят—20-830; партыйны аддзел—21-353; аддзел літаратуры і мастацтва—25-189; сельгасаддзел—21-846; аддзел мясцовай і замежнай інфармацыі—23-955; прамысловы і совецка-гандлёвы аддзел — 21-356; стыльрэдактура—22-412; машыннае бюро і прыём тэлефанаграм — 21-351, аддзел пісем—21-399; 21-885; заг. выдавецтва—21-358; спецсектар—23-966; бухгалтэрыя—21-845; аддзел аб'яў—21-845; учотна-тыражны аддзел—21-360.

Тыраж 90550 экз. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63. Уп. Галоўлітбела № К—83